

**UCHWAŁA NR XXXI/264/21
RADY GMINY BLEDZEW**

z dnia 28 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022 - 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a, art. 10f ust. 4 w związku z art. 10e ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 poz. 1372 z późn. zm.) oraz w związku z art. 9 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2021 poz. 1057) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022 - 2026, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Strategia Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022 -2026 wskazuje kierunkowe cele rozwoju Gminy Bledzew, propozycje zadań strategicznych służących ich osiągnięciu, model struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy, a także modelowy system wdrażania zapisów dokumentu.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bledzew.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 5. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała Nr VI/56/2003 Rady Gminy Bledzew z dnia 21 marca 2003 roku w sprawie przyjęcia Strategii Zrównoważonego Rozwoju Gminy Bledzew.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY BLEDZEW**
Tadeusz Przybyłka

Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022 – 2026 została opracowana zgodnie z art. 10e. ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, na podstawie którego gmina może opracować strategię rozwoju gminy, przyjętą następnie przez radę gminy, która zawiera:

- a) elementy diagnozy gminy w obszarze społecznym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym;
- b) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- c) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- d) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- e) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- f) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- g) obszary strategicznej interwencji wraz z zakresem planowanych działań;
- h) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy;
- i) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.

Strategia jest przyjmowana zgodnie ze szczegółowym trybem i harmonogramem przyjętym przez Radę Gminy Bledzew, określonym zgodnie z art. 10f. ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.

Opracowanie strategii poprzedzone zostało przeprowadzeniem konsultacji na podstawie uchwały Nr XX/191/20 Rady Gminy Bledzew z dnia 24 listopada 2020r. w sprawie szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2021-2025, w tym trybu konsultacji, która została zmieniona uchwałą Nr XXV/220/21 Rady Gminy Bledzew z dnia 25 maja 2021r.

W ramach opracowania dokumentu zorganizowano warsztaty, w których uczestniczyli mieszkańcy gminy Bledzew.

Procedura opracowania strategii obejmowała przeprowadzenie konsultacji społecznych, o czym społeczeństwo zostało poinformowane ogłoszeniem Wójta Gminy Bledzew z dnia 15 lipca 2021r. Po zakończeniu konsultacji Wójt Gminy Bledzew sporządził w dniu 16.09.2021r. sprawozdanie z przeprowadzonych konsultacji społecznych. Sprawozdanie zostało podane do publicznej wiadomości.

Po zakończeniu procedury konsultacyjnej projekt strategii wraz z wnioskiem o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko został przesłany do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp., Zarządu Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. Dokumentacja z wnioskiem została również przesłana do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie we Wrocławiu, które wg właściwości przesłały dokument do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie w Poznaniu.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. pismem WZŚ.411.139.2021.DT z 4 października 2021r., Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gorzowie Wlkp., pismem NZ.9022.433.2021.JZ z dnia 18 października 2021r. oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w Poznaniu wyraziły stanowisko o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania strategii na środowisko. Zarząd Województwa Lubuskiego uchwałą Nr 212/2906/21 z 5 października 2021r. odstąpił od wyrażenia opinii w przedmiocie sprawy.

Po otrzymaniu stosownych stanowisk Wójt Gminy Bledzew obwieszczeniem z dnia 8 listopada 2021r. poinformował społeczeństwo o odstąpieniu od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022 – 2026.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY BLEDZEW NA LATA 2022 - 2026

Bledzew, 2021

Spis treści

I.	Wprowadzenie	4
I.	Metodologia pracy	5
II.	Charakterystyka i diagnoza Gminy Bledzew.....	6
III.1	Informacje o stanie Gminy Bledzew	6
III. 2	Demografia	8
III. 3	Rynek pracy	10
III. 4	Przedsiębiorczość	16
III.5	Ład społeczny	21
III.6	Gospodarka mieszkaniowa	23
III.7	Infrastruktura	25
III.8	Społeczeństwo informacyjne	31
III.9	Pomoc społeczna	31
III.10	Ochrona zdrowia.....	36
III.11	Organizacje społeczne	40
III.12	Edukacja	41
III.13	Kultura i rekreacja	46
III.14	Turystyka	48
III.15	Ochrona środowiska	51
III.	Ocena warunków życia, realizacji dotychczasowych celów zawartych w Strategii Rozwoju oraz wskazanie kierunków rozwoju Gminy w opinii mieszkańców.....	70
IV.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Bledzew	80
V.	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i planowania polityki przestrzennej w Gminie Bledzew	87
VI.	Obszary strategicznej interwencji (OSI)	92
VII.	Analiza SWOT	95
VIII.	Cele i kierunki strategicznego rozwoju Gminy Bledzew	98

IX.	Aspekty finansowe wdrażania Strategii	113
X.	System monitoringu i wdrażania Strategii	114
XI.	Materiały wykorzystane do opracowania Strategii Rozwoju.....	117
XII.	Spis map, schematów, tabel i wykresów	119

I. Wprowadzenie

Strategia Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026 (zwana dalej SR) to kluczowy dokument programowania rozwoju lokalnego, stanowiący zapis misji i wizji rozwoju Gminy wraz z etapami jej realizacji, czyli określonymi celami strategicznymi. SR stanowi długookresowy plan działania, wyznacza kierunki i priorytety działania, które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych. Ustalenia zawarte w SR wyznaczają politykę rozwoju społeczno-gospodarczego na kolejne lata, do których będzie należało przede wszystkim zapewnienie jak najlepszych warunków życia mieszkańców Gminy oraz tworzenia sprzyjających podstaw dla dalszego rozwoju gospodarczego. Opracowanie Strategii ma spełniać dwie zasadnicze funkcje: po pierwsze zarządcze, po drugie – informacyjno-edukacyjne. W pierwszym założeniu SR jest dokumentem, na podstawie którego będzie realizowana polityka rozwoju Gminy w oparciu o realizację kluczowych przedsięwzięć, jakie zostały zaplanowane do realizacji. W ujęciu drugim SR będzie dokumentem informującym o aspiracjach rozwojowych Gminy i jej zamierzeniach, a z drugiej strony będzie pełnił funkcje edukacyjne interesariuszy (już na etapie planowania), dając im tym samym możliwość wglądu w proces stanowienia polityki lokalnej.

Głównym celem opracowania Strategii Rozwoju Gminy Bledzew w horyzoncie lat 2022-2026 jest zaplanowanie, a następnie konsekwentne realizowanie działań, zmierzających do zapewnienia jej harmonijnego rozwoju. Przyjęte lata obowiązywania i realizacji SR spójne są z okresem finansowania unijnego i wsparcia dla Polski w ramach funduszy strukturalnych UE. Zadaniem SR jest realistyczne zaprogramowanie rozwoju i modernizacji jednostki samorządowej, ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich zasobów i atutów, które Gmina Bledzew posiada, na rzecz rozwoju i poprawy poziomu oraz jakości życia mieszkańców. Strategia stanowi podstawę dla efektywnego wykorzystania przez Gminę środków rozwojowych, zarówno krajowych, jak i unijnych na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego. Logika i metodologia prowadzenia lokalnej polityki rozwoju zakłada, iż aktualnie przygotowany dokument stanowi kontynuację wcześniejszych założeń i kierunków rozwoju zapisanych w różnych dokumentach strategicznych opracowanych dla Gminy Bledzew. Wpisuje się także w cele i kierunki działań, które zostały przyjęte na wyższych poziomach administrowania (tj. powiatowego, regionalnego, krajowego i UE). Strategia Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022 -2026 wykazuje spójność z dokumentami wyższego rzędu, a mianowicie:

- Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Międzyrzeckiego
- Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030
- Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) – SOR.
- Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
- Strategii Europy 2020. Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

I. Metodologia pracy

W opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026 przyjęto metodę ekspercko-partycypacyjną (społeczną). Głównym założeniem opracowania Strategii było włączenie w proces stanowienia polityki lokalnej interesariuszy, m.in.: lokalnych liderów oraz społeczności lokalnej. Szczególną rolę w procesie konsultacji pełnił Koordynator ds. opracowania Strategii wraz z Zespołem Roboczym, stanowiącym przedstawicieli samorządu lokalnego.

Prace nad opracowaniem SR przebiegały etapowo. Poniższe zestawienie zawiera etapy opracowywania Strategii z uwzględnieniem partycypacji społecznej.

Tabela 1 Etapy opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022 -2026

Etap	Działanie	Opis działania
Etap 1	Zbieranie danych	Zebranie materiałów, informacji i danych niezbędnych do przygotowania diagnozy. Główne źródła: UG, dokumenty strategiczne, sprawozdania, GUS, BDL
Etap 2	Diagnoza	Opracowanie diagnozy na podstawie zebranych informacji i danych
Etap 3	Ankieta on-line	Badanie dotyczące oceny realizacji dotychczasowych celów zawartych w SR
Etap 4	Warsztat strategiczny	Warsztat przeprowadzony z wykorzystaniem metody: dyskusji moderowanej, burzy mózgów, planu, którego celem było podsumowanie diagnozy oraz sformułowanie wizji i określenie celów strategicznego działania

Etap 5	Partycypacja społeczna	Formularz on-line (wnioski, uwagi, sugestie)
		Konsultacje mailowe z Zespołem Roboczym
		Konsultacje społeczne z lokalnymi liderami i mieszkańcami Gminy
Etap 6	Wyznaczenie kierunków rozwoju (działania)	Opracowanie projektu Strategii
Etap 7	Zatwierdzenie dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026	

Źródło: Opracowanie własne

Prace nad SR prowadzone były z wykorzystaniem następujących szczegółowych metod:

- analiz materiałów źródłowych (szczególnie *desk* i *web research*), w tym dokumentów lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich,
- badania ankietowego,
- analiz materiałów przekazanych wykonawcom przez Urząd Gminy w Bledzewie,
- analiz danych statystycznych,
- pracy warsztatowej prowadzonej z wykorzystaniem pracy w grupach tematycznych z wykorzystaniem konsultacji, dyskusja, burzy mózgu,
- zasięgnięcia opinii lokalnych liderów oraz ekspertów w zakresie rozwoju lokalnego.

II. Charakterystyka i diagnoza Gminy Bledzew

III.1 Informacje o stanie Gminy Bledzew

Gmina Bledzew to gmina wiejska położona w środkowo-wschodniej części województwa lubuskiego w powiecie międzyrzeckim. Graniczy z gminami: Lubniewice, Sulęcín, Skwierzyna, Międzyrzecz oraz Deszczno. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego w 2019 r. Gminę zamieszkiwało 4 344 osób, z czego 2 146 stanowili mężczyźni, natomiast 2 198 kobiety¹. Powierzchnia Gminy Bledzew wynosi 247,48 km², co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 18 os/km². W skład gminy wchodzi następujące miejscowości: Bledzew, Sokola Dąbrowa, Osiecko, Nowa Wieś, Templewo, Kleszczewo, Goruńsko, Chycina, Popowo, Zemsko, Stary Dworek i Dębowiec oraz przysiółki: Templewko, Pniewo, Krzywokleszcz, Tymiany, Bledzewka, Elektrownia,

¹ GUS, BDL, stan na dzień 31.12.2019 r.

Katarzynki, Kryl, Małoszewo, Osada Rybacka, Kryl, Stróżyny, Tymiana, Popowo-
Leśniczówka, Stary Dworek - Leśniczówka.

Mapa 1 Gmina Bledzew na tle powiatu międzyrzeckiego

Źródło: <https://www.google.com/>

Gmina Bledzew posiada charakter typowo rolniczy. Przeważająca większość miejscowości to obszary popegeerowskie. Brak przemysłu na terenie gminy sprawił, że większość ludności w wieku produkcyjnym zatrudniona jest w rolnictwie, w swoim gospodarstwie lub u innych pracodawców (głównie rolników). Na terenie gminy znajduje się 457 gospodarstw rolnych². Sytuacja społeczno-gospodarcza Gminy ulega poprawie z każdym rokiem. Odnotowano spadek bezrobocia, poprawia się sytuacja mieszkaniowa ludności, jednakże dużym problemem społecznym Gminy jest systematyczny odpływ młodych mieszkańców oraz zachodzące zmiany demograficzne w postaci starzenia się społeczeństwa. Wzrost gospodarczy jest powolny, a większość mieszkańców emigruje zarobkowo do innych gmin.

² GUS BDL, Powszechny Spis Rolny z 2010 r.

Zdjęcie 1 Gmina Bledzew z lotu ptaka

Źródło: <http://www.bledzew.pl/galeria/gmina-z-lotu-ptaka.html>

III. 2 Demografia

Według stanu za rok 2019 Gminę Bledzew zamieszkiwało 4 344 osób, w tym kobiety stanowiły 50,6%, a mężczyźni 49,4%. Na przestrzeni pięciu ostatnich lat stan ludności zmniejszył się o 121 osób, co jest tendencją ogólnopolską z uwagi na niższy przyrost naturalny. Wraz ze spadkiem ogólnej liczby ludności zmniejsza się także odsetek osób w wieku produkcyjnym, a przybywa osób starszych, w wieku poprodukcyjnym. Liczba osób w wieku produkcyjnym na przestrzeni ostatnich 5 lat spadła o 209 osób, a liczba osób w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się w tym samym okresie o 132 osoby. Zjawisko zachodzących zmian demograficznych zostało zasygnalizowane także w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bledzew na lata 2021-2025*.

Proces starzenia się społeczeństwa jest charakterystyczną tendencją dla całego kraju, która wymusza na samorządach podjęcia odpowiedniej polityki senioralnej. Od wielu lat zwiększa się liczba osób starszych, których długość życia ulega wydłużeniu. W związku z tym dostrzegalna jest potrzeba zapewnienia osobom starszym wsparcia w postaci usług opiekuńczych, dogodniejszego dostępu do podstawowej opieki medycznej i geriatrycznej. Z jednej strony widoczna jest potrzeba zapewnienia usług całodziennych w miejscu

zamieszkania osób, a w innych sytuacjach wystarczające będzie zapewnienie kilkugodzinnej pomocy. Ponadto bardzo ważne jest podejmowania działań służących zmobilizowaniu seniorów do aktywności społecznej, poprzez uczestnictwo w różnorodnych zajęciach, warsztatach, spotkaniach realizowanych przez różne instytucje społeczne.

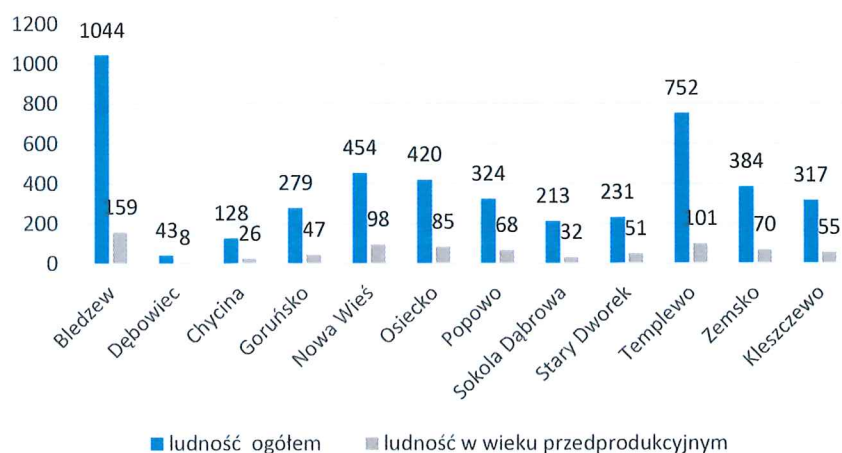
Tabela 2 Struktura demograficzna mieszkańców Gminy Bledzew

Lata	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym		Liczba osób w wieku produkcyjnym		Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	
		%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba
2015	4465	15,57	695	66,70	2978	17,74	792
2016	4440	15,27	678	66,42	2949	18,31	813
2017	4427	15,22	674	65,48	2899	19,29	854
2018	4401	15,06	663	64,49	2838	20,45	900
2019	4344	14,99	651	63,74	2769	21,27	924

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Największą liczbę mieszkańców Gminy stanowi ludność Bledzewa (23% ludności) oraz Templewa (16%). W miejscowościach tych zamieszkuje również najwięcej osób w wieku produkcyjnym oraz przedprodukcyjnym.

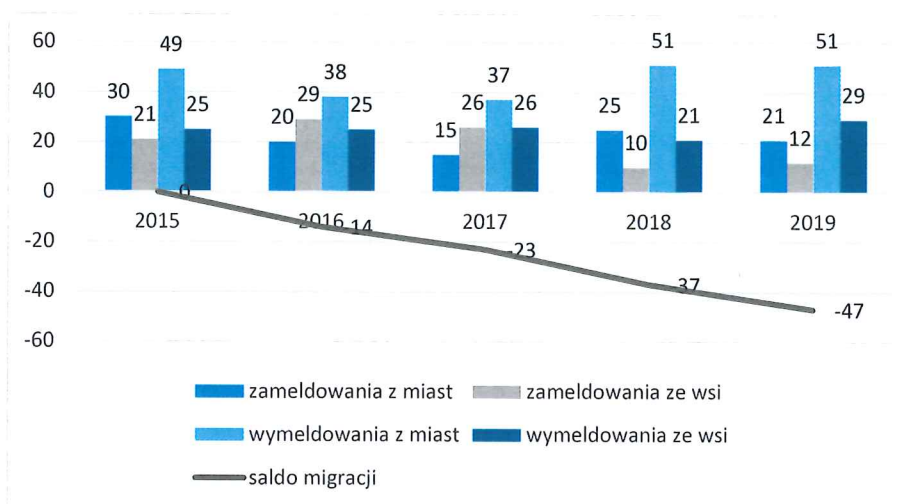
Wykres 1 Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, dane z UG

Saldo migracji w Gminie Bledzew wskazuje na systematyczny, choć niewielki, odpływ mieszkańców (każdego roku ok. 10 osób). W 2019 r. odnotowano saldo migracji na poziomie -47 osób. Aby zapobiec nasileniu tej tendencji konieczne jest oferowanie korzystnych warunków dla rozwoju społeczno-gospodarczego. Zadawalające warunki bytowe to przede wszystkim walory społeczne, jak i gospodarcze, które wzajemnie oddziałują na siebie i stymulują do pozytywnych zmian w obrębie Gminy, a także przekładają się na zwiększenie jakości życia mieszkańców.

Wykres 2 Zameldowania i wymeldowania oraz saldo migracji w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

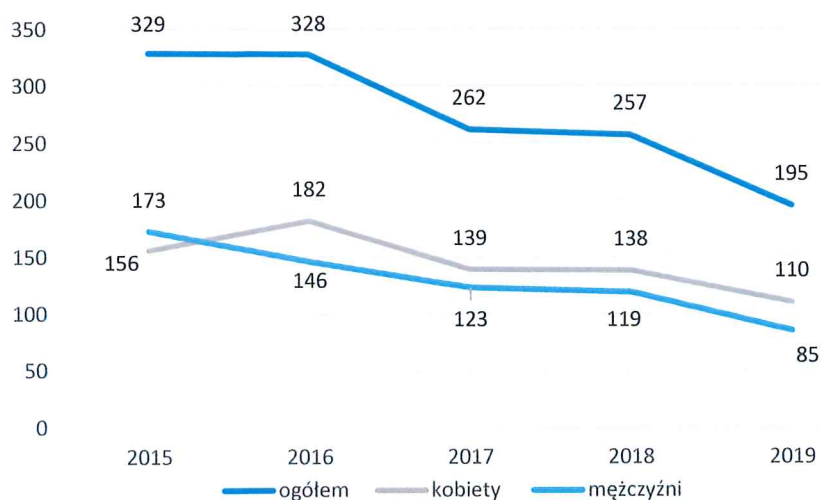
Zjawisko odpływu mieszkańców odnotowane na przestrzeni ostatnich lat stanowi zagrożenie dla rozwoju Gminy Bledzew. Wraz z większą liczbą migracji ludzi młodych zmniejsza się potencjał rozwojowy obszaru, który w konsekwencji doprowadzić może do zastoju gospodarczego. Widoczna jest potrzeba zaoferowania młodym mieszkańcom dogodnych warunków życia i własnego rozwoju gospodarczego, aby minimalizować zjawisko migracji i przeciwdziałać odpływowi ludności z Gminy.

III. 3 Rynek pracy

Liczba osób bezrobotnych w Gminie Bledzew od 2015 r. utrzymuje tendencję spadkową, co świadczy o tym, iż mamy do czynienia ze spadkiem bezrobocia, który warunkowany jest poprawą sytuacji gospodarczej. Liczba osób pozostających bez zatrudnienia na przestrzeni ostatnich 5 lat spadła o 134 osoby, wykazując w 2019 r. bezrobocie zarejestrowane na poziomie

7,3%. W tym okresie zmniejszyła się liczba bezrobotnych kobiet o 46 osób, choć w 2016 r. odnotowano wzrost bezrobotnych kobiet o 26 osób w porównaniu z rokiem poprzednim. Liczba bezrobotnych mężczyzn spadła o 88 osób. Zasadne jest w tym przypadku stosowanie instrumentów wsparcia społecznego i działań, które bazują na potencjałach Gminy Bledzew. W dużej mierze mieszkańcy Gminy zatrudnieni są w sferze rolniczej, jednakże brak jest dokładnej liczby osób niepracujących i niezarejestrowanych w Urzędzie Pracy. Bardzo prawdopodobne jest, że takie osoby zasilają „szarą strefę” (nieformalne krótkotrwałe zatrudnienie), zwane także bezrobociem ukrytym - pozostawanie bez pracy i nierejestrowanie się jako osoby bezrobotne.

Wykres 3 Liczba osób bezrobotnych w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Na dzień 30 czerwca 2020 r. odnotowano w Gminie Bledzew 185 osób pozostających bez pracy, w tym 107 kobiet³. Z uwagi na wystąpienie zjawiska COVID-19 nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych w skali kraju, który w maju wyniósł 6%⁴. W przypadku Gminy Bledzew nie odnotowano wzrostu bezrobotnych w początkowej fazie pandemii, jednak dane całoroczne pozwolą dopiero ocenić właściwy wpływ pandemii na poziom bezrobocia w Gminie. W chwili obecnej nie odnotowuje się pogorszenia sytuacji związanej z liczbą osób pozostających bez zatrudnienia.

³ Dane z PUP Międzyrzecz, 23. 07.2020 r.

⁴<https://forsal.pl/gospodarka/bezrobocie/artykuly/7755391,gus-bezrobocie-w-maju-w-polsce-jakie-jest-bezrobocie-w-polsce.html>

Porównując wskaźniki poziomu bezrobocia w Gminie Bledzew na tle innych gmin w powiecie stwierdzić należy, że Gmina charakteryzuje się najwyższym wskaźnikiem bezrobocia w powiecie na przestrzeni lat 2015-2019. Poniższa tabela ukazuje dane dotyczące procentowego udziału liczby bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym dla poszczególnych gmin w powiecie międzyrzeczkim. W porównaniu również do poziomu bezrobocia dla województwa lubuskiego i Polski wskaźnik ten jest zdecydowanie wyższy.

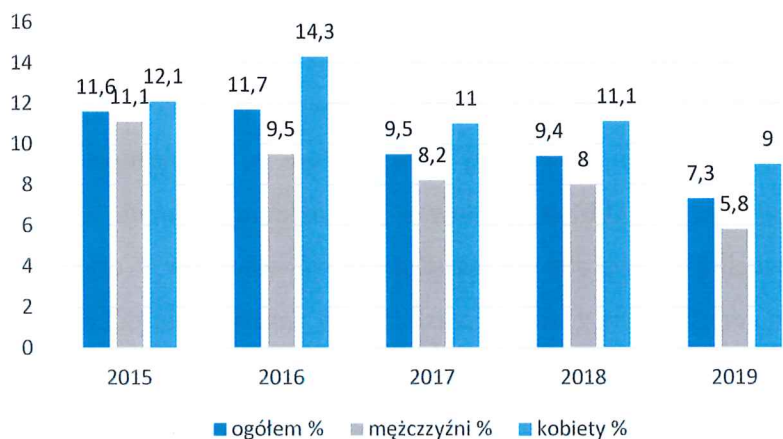
Tabela 3 Poziom bezrobocia w poszczególnych gminach Powiatu Międzyrzeckiego [%]

Gmina	2015	2016	2017	2018	2019
POLSKA	9,8	8,3	6,6	5,8	5,2
Woj. Lubuskie	10,6	8,7	6,3	5,8	4,9
Bledzew	11,6	11,7	9,5	9,4	7,3
Międzyrzecz	7,7	7,7	6,9	6,2	4,5
Przytoczna	10,0	10,2	8,4	8,1	6,1
Pszczew	10,2	8,4	7,4	6,9	5,5
Skwierzyna	8,9	8,9	8,0	7,5	6,8
Trzciel	9,1	7,4	6,1	5,6	4,2

Źródło: Opracowanie własne, PUP Międzyrzecz

W 2019 r. poziom bezrobocia zarejestrowanego w Gminie wynosił 7,3%, w tym obejmował 9% kobiet i 5,8% mężczyzn. Na przestrzeni ostatnich 5 lat odnotowano spadek poziomu bezrobocia ogólnego o 4,3%, w tym 3,1% wśród kobiet i 5,3% wśród mężczyzn. Pomimo spadku poziomu bezrobocia, rynek pracy powinien być stale monitorowany pod kątem bezrobocia wśród osób w wieku produkcyjnym, aby znajdować osoby potencjalnie zagrożone wykluczeniem społecznym.

Wykres 4 Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Zdecydowana większość osób bezrobotnych w Gminie to kobiety, co może świadczyć o niskich kwalifikacjach zawodowych, braku aktywizacji zawodowej lub pełnieniu innych funkcji społecznych (wychowywanie dzieci, zajmowanie się gospodarstwem domowym, opieką nad osobami zależnymi). Często obowiązki domowe nie pozwalają kobiecie na podjęcie pracy zawodowej lub wymuszają rezygnację z dotychczasowej pracy. Dodatkowo rynek nie dysponuje odpowiednimi ofertami pracy dla młodych matek. Dużym problemem zdiagnozowanym w Gminie jest zapewnienie opieki przedszkolnej dla dzieci. W chwili obecnej przedszkole gminne świadczy opiekę nad dziećmi w godzinach od 8 do 14. Brak zapewnienia opieki w dłuższej perspektywie czasowej staje się jednym z głównych przyczyn nie podejmowania zatrudnienia przez kobiety. Osoby, które nie mogą liczyć na pomoc członka rodziny w sprawowaniu opieki nad dzieckiem, najczęściej rezygnuje świadomie z pracy. Problem ten dotyczy głównie kobiet, gdyż to one najczęściej statystycznie zajmują się wychowywaniem potomstwa, a z drugiej strony zarabiają mniej od mężczyzn, dlatego im przypada rola opieki nad dziećmi.

Kobiety także należą do grupy narażonej na bezrobocie długotrwałe. Aby przeciwdziałać wyłączeniu zawodowemu kobiet i ich bezrobociu konieczna jest aktywizacja skierowana na zniwelowanie samego problemu braku pracy oraz na ułatwienie powrotu do pracy po urlopie macierzyńskim, wychowawczym lub po przerwie w zatrudnieniu wynikającej z innych przyczyn.

Ważną kwestią jest wzrost liczby matek niepracujących. Fakt ten może potęgować wejście ustawy „Rodzina 500 plus” w 2016 r. Zależność tę potwierdzają aktualne dane Głównego

Urzędu Statystycznego, które dowodzą, że aktywność zawodowa kobiet w wieku 25-34 lata spada. Niskie dochody uzyskiwane szczególnie na wsiach i w małych miastach sprawiają, że wielu rodziców pobierających świadczenie „500 plus”, dochodzi do wniosku, że nie opłaca im się szukać zatrudnienia, a rezygnując z pracy niewiele tracą. Sytuacja taka doprowadza w konsekwencji do bierności zawodowej kobiet, które w przyszłości będą borykać się ze znalezieniem zatrudnienia. Dłuższa przerwa w zatrudnieniu powoduje lęk przed wymogami zmieniającego się wciąż rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców. Z drugiej strony podjęcie pracy po dłuższej przerwie wiąże się z koniecznością zapewnienia dobrej organizacji sfery prywatnej z zawodową, co niestety nie zawsze się udaje i kobieta ma utrudnioną możliwość zorganizowania życia zawodowego na nowo. W tym przypadku samorząd powinien podjąć odpowiednie kroki przeciwdziałające negatywnemu zjawisku, poprzez aktywizację kobiet zajmujących się wychowywaniem dzieci w formie kursów, szkoleń, aktywizację na rzecz współpracy z organizacjami pozarządowymi, aby zapobiec „wypadnięciu” z rynku zawodowego. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych sołectwach Gminy Bledzew przedstawia się następująco:

Tabela 4 Liczba osób bezrobotnych w sołectwach w Gminie Bledzew w 2020 r.

Sołectwo	Liczba bezrobotnych (ogółem)	Liczba bezrobotnych kobiet
Bledzew	35	21
Popowo	8	5
Zemsko	18	11
Stary Dworek	6	4
Osiecko	25	11
Sokola Dąbrowa	11	5
Nowa Wieś	17	11
Dębowiec	5	2
Templewo	20	12
Goruńsko	7	4
Chycina	6	2
Kleszczewo	25	18
RAZEM:	185	107

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP Międzyrzecz, stan na dzień 30.06.2020 r.

Wraz ze spadkiem ogólnego poziomu bezrobocia w Gminie Bledzew odnotowuje się znaczny spadek liczby osób powyżej 50 roku życia - o 25 osób oraz dość znaczny w grupie osób do 30 roku życia – o 18 osób. Może to być skutkiem braku posiadania odpowiednich kwalifikacji lub doświadczenia zawodowego młodzieży. Gospodarka zasobami ludzkimi Gminy może w niewystarczający sposób wykorzystywać potencjał tkwiący w młodych ludziach z powodu nieprzygotowania do pełnienia odpowiednich ról zawodowych. Warto zauważyć, że wśród grupy osób bezrobotnych do 30 roku życia dużą część stanowią kobiety (w 2019 r. na 43 bezrobotnych aż 28 stanowiły kobiety), co może wynikać głównie z zakładania rodziny i przejmowania ról związanych z wychowywaniem potomstwa.

Przyczyną braku aktywności zawodowej wśród młodych ludzi jest także zjawisko „dziedziczenia” statusu osoby bezrobotnej. Dodatkowo w rodzinach takich kumulują się inne negatywne zjawiska dysfunkcyjne, tj. problem z alkoholem, narkotykami lub niewydolnością rodzicielską. Rodziny, gdzie negatywne zjawiska społeczne występują łącznie bardzo często stanowią osoby długotrwale bezrobotne.

Pomimo, że od 2015 r. w Gminie zauważa się również spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych (o 90 osób), to i tak liczba 112 mieszkańców Gminy długotrwale pozostających poza rynkiem pracy nie jest wynikiem zadowalającym. Wśród 195 osób bez pracy w 2019 r., aż 112 kwalifikowanych jest do osób długotrwale bezrobotnych, co świadczyć może o tym, że są to osoby, które mają utrudnioną możliwość wdrożenia zmiany w swojej sytuacji zawodowej lub nie zamierzają zmienić swojego położenia życiowego. Z diagnozy wynika, że do osób długotrwale bezrobotnych należą osoby bez kwalifikacji zawodowych, osoby nieposiadające prawo jazdy albo osoby, którym zależy na posiadaniu ubezpieczenia zdrowotnego, które zapewnia urząd pracy. Współpraca z taką grupą osób bezrobotnych jest niezwykle trudna i często nie przynosi zamierzonych rezultatów, jednakże należy podjąć działania ukierunkowane na zwiększenie ich aktywności, np. na rzecz lokalnych społeczności.

Tabela 5 Liczba bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych w Gminie Bledzew w latach 2015-2019

rok	ogółem	w tym kobiety	z prawem do zasiłku		do 30 roku życia		powyżej 50 roku życia		długotrwale bezrobotni		bez kwalifikacji zawodowych	
			ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
2015	329	156	50	25	85	46	106	40	202	99	115	71
2016	328	182	73	54	88	56	95	40	168	87	114	72
2017	262	139	53	25	66	42	77	30	139	82	95	59
2018	257	138	29	17	60	32	67	28	151	92	99	62
2019	195	110	38	25	43	28	46	15	112	64	68	43

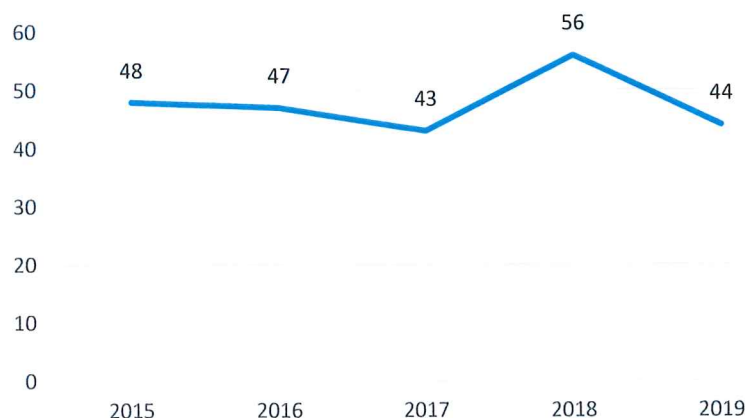
Źródło: Opracowanie własne, PUP Międzyrzecz

Z przedstawionych powyżej danych wynika także, że zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. W 2015 r. odnotowano 115 osób bez kwalifikacji, w tym aż 71 kobiet. W 2019 r. liczba ta uległa zmniejszeniu o 51 osoby, w tym 28 kobiet. Ponad połowa mężczyzn z grupy osób bezrobotnych nabyła w tym okresie kwalifikacje zawodowe. Znaczna część kobiet podjęła również aktywizację zawodową, co jest zadowalającym wynikiem działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Powiatowego Urzędu Pracy przy jednoczesnej współpracy z osobami bezrobotnymi.

III. 4 Przedsiębiorczość

Analizując wskaźnik liczby osób pracujących na 1000 ludności w Gminie Bledzew, można zauważyć duży wzrost tych osób w roku 2018 (56 osób na 1000 mieszkańców). Jednakże w 2019 r. nastąpił gwałtowny spadek liczby tych osób, osiągając poziom 44 na 1000 ludności.

Wykres 5 Osoby pracujące na 1000 ludności w Gminie Bledzew

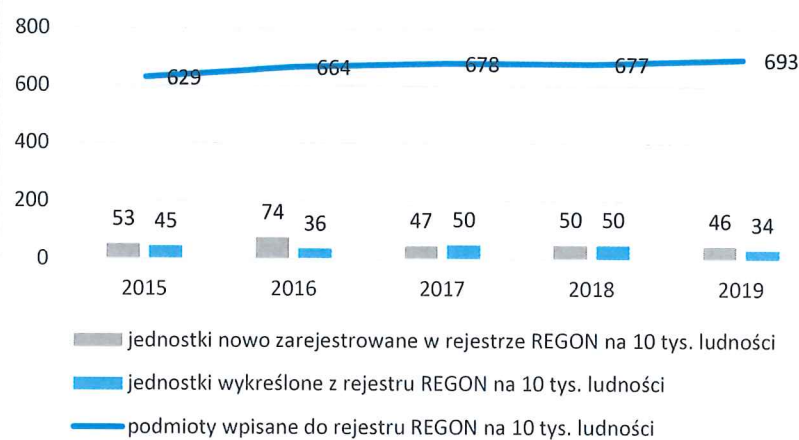

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Analizując potencjał gospodarczy Gminy Bledzew, należy pamiętać, że są to również tereny, na których występowały kiedyś Państwowe Gospodarstwa Rolne, które zostały zlikwidowane po 1989 r. Konsekwencją likwidacji gospodarstw pegeerowskich jest niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców. Istniejące podmioty gospodarki narodowej na terenie Gminy Bledzew to podmioty w większości stanowiące sektor prywatny.

W 2019 r. odnotowano 693 podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności. w porównaniu z 2015 r. nastąpił wzrost tego wskaźnika o 64 podmioty. W 2019 r. zarejestrowano 46 nowych podmiotów, a wyrejestrowano 34 podmiotów na 10 tys. mieszkańców. W analizowanym okresie rok 2016 przyniósł większy udział podmiotów rejestrowanych niż wyrejestrowanych z rejestru REGON. W pozostałych latach wskaźnik wynosił porównywalną liczbę. Do 2019 r. można mówić o powolnym wzroście gospodarczym na terenie Gminy Bledzew, jednakże już dane za 2020 r. najprawdopodobniej będą wskazywały na wzrost podmiotów wyrejestrowanych z rejestru REGON ze względu na sytuację epidemiologiczną kraju. Zatem można się spodziewać pogarszających danych statystycznych, które będą potwierdzały trudną sytuację polskich przedsiębiorców wywołaną COVID-19.

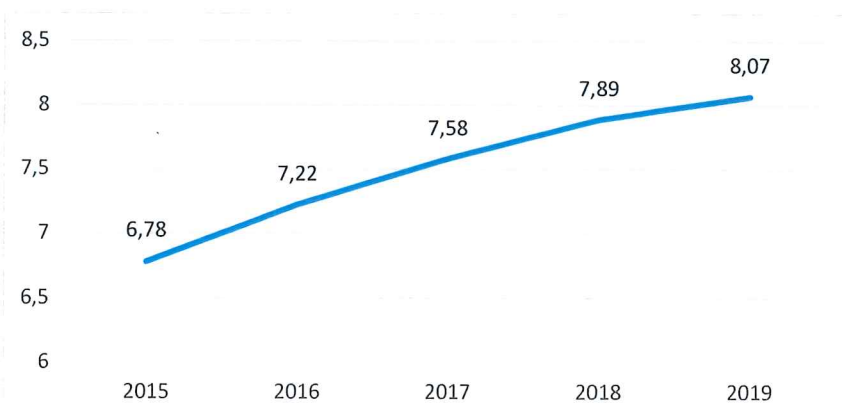
Wykres 6 Liczba podmiotów w rejestrze REGON na 10 tys. ludności oraz liczba nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych podmiotów na 10 tys. ludności na przestrzeni lat 2015-2019 w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Jednakże należy podkreślić, iż Gmina Bledzew charakteryzuje się w poprzednich latach wzrostem wskaźnika liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. ludności. Od 2015 r. odnotowano wzrost tych osób o 65 punktów procentowych. Co za tym idzie widoczna jest aktywność mieszkańców Gminy w zakładaniu własnych działalności gospodarczych. Wraz ze wzrostem liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców wzrasta również wskaźnik liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2019 r. odnotowano wskaźnik na poziomie 8,07, przy wzroście 1,32 punktów procentowych od 2015 r., co świadczy o tym, że osoby w wieku produkcyjnym w ostatnich latach chętniej niż wcześniej rozpoczęły własną działalność.

Wykres 7 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

W Gminie Bledzew w roku 2019 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 301 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 216 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 20 nowych podmiotów, a 15 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (292) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. Zewidencjonowano 8 podmiotów zatrudniających od 10 – 49 pracowników oraz jedno przedsiębiorstwo duże, zatrudniające od 50 – 249 pracowników.

Większość działających w Gminie jednostek gospodarczych to przedsiębiorstwa drobne rodzinne, rozproszone nierównomiernie na obszarze Gminy Bledzew z dominującą koncentracją w miejscowości Bledzew. Są to głównie małe, rodzinne firmy, nie zatrudniające pracowników najemnych, albo zatrudniające jedną do dwóch osób. W Gminie Bledzew jednostki te działają głównie w sferze usług bytowych, takich jak np. fryzjerstwo, krawiectwo, drobne naprawy oraz handel i gastronomia. Na terenie Gminy jest to głównie drobny handel spożywczy oraz ze względu na rolniczy charakter gminy, usługi skierowane na obsługę rolnictwa. Ponadto często drobna działalność gospodarcza jest traktowana jako dodatkowe źródło dochodów. Na terenach wiejskich dominuje przede wszystkim handel spożywczy oraz również usługi skierowane na obsługę rolnictwa. Ostatnimi laty w Gminie zauważalny jest rozwój agroturystyki⁵.

11,0% (33) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 20,9% (63) podmiotów, a 68,1% (205) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w Gminie najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (24,1%) oraz budownictwo (19,0%).

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy Bledzew 369 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 30 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -339.

⁵ *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Bledzew*, s. 89.

Analizując potencjał przedsiębiorczości w Gminie Bledzew należy jednak pamiętać o osobach, które nie wykazują się przedsiębiorczością i zaangażowaniem w podejmowanie pracy zawodowej, a w efekcie pozostają bezrobotne. Brak chęci do podejmowania pracy zawodowej oraz przekwalifikowania się może wynikać z braku wiedzy na temat zakładania działalności gospodarczej, niezajomości przepisów, trudności w pozyskaniu dofinansowania lub niskiej motywacji do otwarcia własnej działalności gospodarczej. Dodatkowym aspektem hamującym przedsiębiorczość może być bierność społeczna, rozumiana jako brak wiedzy na temat potencjałów Gminy. Kluczową gałęzią przedsiębiorczości, na której rozwój pozwalają tereny Gminy Bledzew jest prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie hodowli i przetwórstwa, czyli wytwarzanie produktów regionalnych. Co ważne, należy zwracać uwagę na gospodarcze i naturalne potencjały gminy, po to aby dysponować adekwatnymi przesłankami do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej dla mieszkańców Gminy, a także celem zachęcenia zewnętrznych inwestorów oferujących nowe miejsca pracy. Organem, który oferuje swoją pomoc w zakładaniu działalności gospodarczej i rozwijaniu przedsiębiorczości mieszkańców, a także uczestniczy w aktywizacji do podejmowania pracy zawodowej, może być samorząd lokalny, jako przedstawiciel administracji samorządowej, który może podjąć działania na rzecz poprawy komunikacji (dróg dojazdowych) oraz dostępu do szerokopasmowego Internetu.

Umożliwienie mieszkańcom rozwoju zawodowego na lokalnym rynku przyczyni się do pozostawania w Gminie, osiedlania się, zakładania rodzin. Brak zapewnienia miejsc pracy skutkować będzie odpływem ludności z Gminy Bledzew, która będzie migrować w celu szukania pracy i osiedlania się. Konieczne jest zatem edukowanie mieszkańców pod względem możliwości wykorzystywania potencjałów, jakie daje im lokalny rynek oraz kształtowanie postaw przedsiębiorczych. Tylko aktywna postawa na rynku pracy może ochronić osoby długotrwale wykluczone i bezrobotne od pogłębiania tego stanu, zaś osoby młode zabezpieczyć przed ubóstwem i utworzyć im ścieżkę kariery. Zadanie to spoczywa na samorządzie lokalnym, ale również urzędzie pracy i instytucjach edukacji⁶.

⁶ *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bledzew na lata 2021-2025*, s. 23-24.

III.5 Ład społeczny

Kierunki zagospodarowania terenów Gminy Bledzew wyznacza dokument planistyczny pt. *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bledzew*, który został zatwierdzony Uchwałą Nr I/127/20 Rady Gminy Bledzew z dnia 27 marca 2020 r. Istotą studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, w oparciu o diagnozę uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

Na potrzeby *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bledzew* opracowano w 2017 r. dokument *Opracowanie Ekofizjograficzne*⁷. Celem opracowania ekofizjograficznego jest charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego, diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska oraz określenie przydatności poszczególnych terenów do lokalizacji i rozwoju funkcji użytkowych niezbędnych przy sporządzeniu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i dóbr kultury. Uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w projekcie Studium powinno zapewnić przede wszystkim ochronę najważniejszych elementów systemu przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska.

Gmina Bledzew zajmuje powierzchnię 24 748 ha, geodezyjnie stanowi powierzchnię 24 708 ha. Na terenie Gminy znajdują się grunty: rolne, leśne, zabudowane i zurbanizowane, grunty pod wodami, a także użytki ekologiczne i tereny różne. W poniższej tabeli ujęto poszczególne rodzaje gruntów oraz ich powierzchnie.

Tabela 6 Grunty użytkowe w Gminie Bledzew

Rodzaj gruntu	Wielkość [ha]
Grunty rolne	9 206
- orne	7 989
- sady	5
- łąki trwałe	233
- pastwiska trwałe	273
- grunty rolne zabudowane	218
- grunty pod stawami	91
- grunty pod rowami	34

⁷ <http://www.bip.bledzew.pl>

- grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	81
- nieużytki	282
Grunty leśne	14 174
- lasy	14 151
- grunty zadrzewione i zakrzewione	23
Grunty zabudowane i zurbanizowane	723
- tereny mieszkalne	21
- tereny przemysłowe	8
- inne tereny zabudowane	13
- zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy	6
- tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	28
- użytki kopalnie	4
- tereny komunikacyjne: drogi	608
- tereny komunikacyjne: kolej	35
Grunty pod wodami	422
- powierzchniowymi płynącymi	348
- powierzchniowymi stojącymi	74
Użytki ekologiczne	101
Tereny różne	82

Źródło: Opracowanie własne, na podstawie Raport o stanie Gminy Bledzew za rok 2019, s. 21-22.

Uszczegółowienie zasad zagospodarowania terenów Gminy Bledzew następuje w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Dla Gminy Bledzew sporządzono 9 planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmowały cały teren Gminy.

W 2020 r. podjęto uchwały o przystąpieniu do opracowania aktów prawa miejscowego w postaci miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak niżej :

- 1) uchwała Nr XIX/171/20 z dnia 29 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie Jeziora Długie w obrębie ewidencyjnym Chycina,
- 2) uchwała Nr XIX/172/20 z dnia 29 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru m. Popowo, a drogą

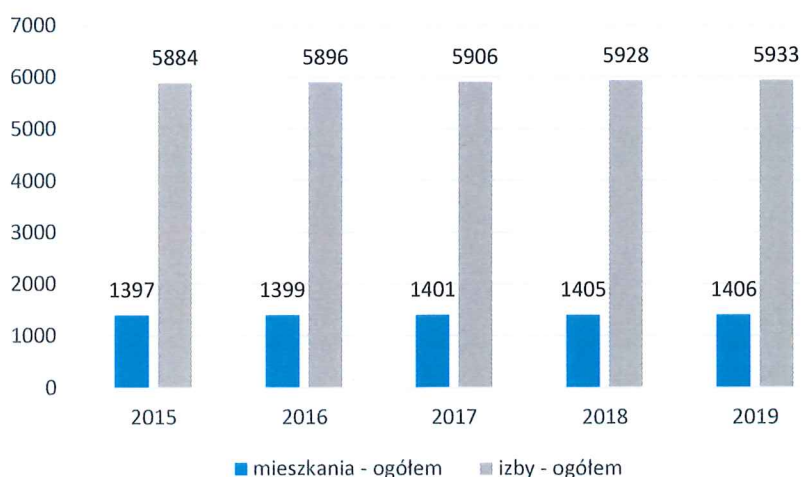
ekspresową nr S-3 ,celem stworzenia oferty inwestycyjnej dla prowadzenia działalności gospodarczej w rejonie m. Popowo i drogi ekspresowej nr S-3,

3) uchwała Nr XIX/173/20 z dnia 29 września 2020 r.. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ul. Wodnej w Bledzewie.

III.6 Gospodarka mieszkaniowa

Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Bledzew to 1 406 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 323,7 mieszkań. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa lubuskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła w 2019 r. 26,1 m² i uległa ona zwiększeniu o 0,9 m² w porównaniu do roku 2015. Przeciętna liczba izb w jednym mieszkaniu wynosiła 4,22, a przeciętna liczba osób na jedno mieszkanie wynosiła 3,09. W analizowanym okresie lat 2015-2019 liczba mieszkań w Gminie Bledzew zwiększyła się zaledwie o 9 mieszkań, w tym o 49 izb.

Wykres 8 Liczba mieszkań i izb w Gminie Bledzew w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 99,2% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 96,16% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 92,10% mieszkań posiada łazienkę, 71,32% korzysta z centralnego ogrzewania, a 3,20% z gazu sieciowego.

Wśród zasobów mieszkaniowych Gminy Bledzew w 2019 r. znajdowało się 19 mieszkań należących do mienia komunalnego Gminy. Łącznie znajdowało się w nich 46 izb, a powierzchnia wynosiła 1 130,89 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 59,53 m², a w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gminy – 0,25 m². Niewykorzystane były 3 mieszkania.

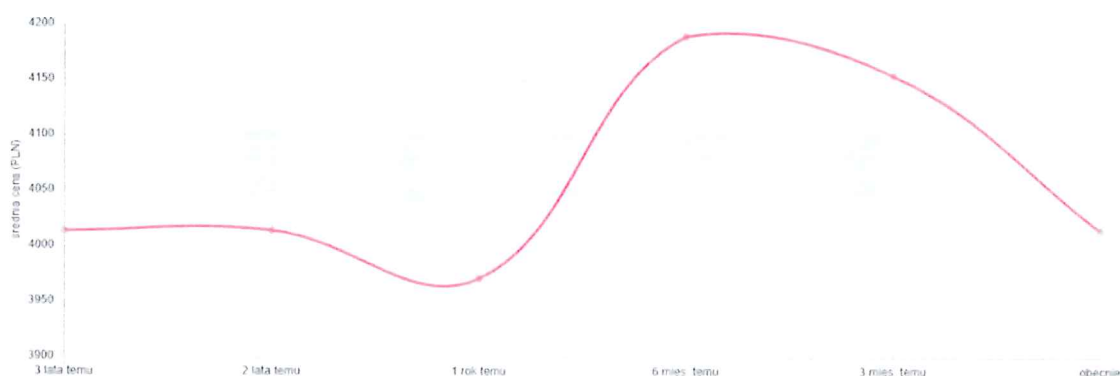
Tabela 7 Mienie komunalne Gminy Bledzew w 2019 r.

Miejscowość	Liczba mieszkań	Liczba izb	Powierzchnia [m ²]
Bledzew	13	33	833,16
Goruńsko	2	5	123,91
Nowa Wieś	1	2	47,52
Sokoła Dąbrowa	1	2	48,20
Osiecko	1	2	42,10
Templewo	1	2	36,0
RAZEM:	19	46	1 130,89

Źródło: opracowanie własne, na podstawie Raport o stanie Gminy Bledzew za rok 2019, s. 55-56.

Jak podaje portal ceny.szybko.pl, średnia cena za metr kwadratowy mieszkania w powiecie międzyrzeckim wynosi 4 014,0 zł/m². W okresie ostatnich 12 miesięcy odnotowano wzrost cen mieszkań o 1%, ale w porównaniu do czerwca 2020 r. odnotowano spadek ceny za o 176 zł/m². Przeciętna wartość mieszkania w powiecie międzyrzeckim wynosi obecnie 480 788 zł za mieszkanie o przeciętnej powierzchni użytkowej 64 m².

Wykres 9 Zmiany cen mieszkań w powiecie międzyrzeckim

Źródło: <https://ceny.szybko.pl>

III.7 Infrastruktura

Mienie komunalne Gminy Bledzew obejmuje 360,0636 ha gruntów sklasyfikowanych jako:

- grunty rolne - 63,3172 ha,
- łąki trwałe - 1,4490 ha,
- rowy - 13,74 ha,
- pastwiska trwałe - 0,3891 ha,
- lasy - 0,8806 ha,
- grunty zadrzewione i zakrzaczone - 4,2036 ha,
- tereny mieszkaniowe - 2,7569 ha,
- tereny przemysłowe - 1,6280 ha,
- inne tereny zabudowane - 7,4675 ha,
- zurbanizowane tereny niezabudowane - 3,82 ha,
- tereny rekreacyjno – wypoczynkowe - 16,2692 ha,
- użytki kopalne - 3,6258 ha,
- drogi – 226,5004 ha,
- nieużytki - 1,0117 ha,
- grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi - 3,68 ha,
- grunty niesklasyfikowane - 9,3246 ha.

Gmina Bledzew jest właścicielem również następujących budowli i urządzeń technicznych: 19 mieszkań komunalnych, 6 cmentarzy komunalnych (w Bledzewie, Osiecku, Popowie, Starym Dworku, Templewie i Zemsku), 45,8 km sieci wodociągowej z 791 przyłączami, 11 hydroforni czynnych, 1 oczyszczalnią ścieków, 7,8 km sieci kanalizacyjnej z 209 przyłączami.

W ramach realizowanej polityki „Dostępność Plus” na samorządach spoczywa obowiązek dostosowywania w miarę możliwości obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Obiektami użyteczności publicznej Gminy Bledzew są:

- Zakład Gospodarki Komunalnej
- Urząd Gminy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Szkoła Podstawowa w Bledzewie
- Szkoła Podstawowa w Templewie
- Gminne Przedszkole w Bledzewie
- Gminna Biblioteka Publiczna
- Świetlice wiejskie w następujących sołectwach: w Bledzewie, Starym Dworku, Zemsku, Popowie, Osiecku, Nowej Wsi, Templewie, Chycinie, Goruńsku, Sokoli Dabrowej.

W Gminie Bledzew część obiektów własnościowych spełnia standardy dostępności. W poniższym zestawieniu ujęto obiekty infrastrukturalne z informacją o dostosowaniu ich do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych.

Tabela 8 Informacja na temat dostosowania obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych

Lp.	Obiekt użyteczności publicznej	Informacja o dostosowaniu do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych
1	Zakład Gospodarki Komunalnej	Budynek jest częściowo dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Budynek jest parterowy, wejście do budynku wyposażono w pochylnię dla wózków, biura mieszczą się na piętrze.
2	Urząd Gminy	Budynek jest częściowo dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wejście do budynku wyposażone jest w pochylnię dla wózków, część biur mieści się na piętrze, do którego prowadzą schody.
3	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Budynek jest częściowo dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wejście do budynku wyposażono w pochylnię dla wózków, część biur mieści się na piętrze do którego prowadzą schody.

4	Szkoła Podstawowa w Bledzewie	Budynek jest częściowo dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wejście ewakuacyjne wyposażony w pochylnię dla wózków.
5	Szkoła Podstawowa w Templewie	Budynek jest częściowo dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wejście do budynku na wysokości gruntu (parter), na piętro prowadzą schody.
6	Gminne Przedszkole w Bledzewie	Budynek nie jest dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wejście do budynku na wysokości gruntu (parter).
7	Gminna Biblioteka Publiczna	Budynek nie jest dostosowany do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wejście do budynku na wysokości gruntu (parter).
8	Sala wiejska w Bledzewie, Starym Dworku, Zemsku, Popowie, Osiecku, Nowej Wsi, Templewie, Chycinie, Goruńsku, Sokoli Dąbrowej	Budynki są częściowo dostosowane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Źródło: Opracowanie własne, dane z UG

Przez teren Gminy Bledzew przebiegają ważne drogi mające znaczenie dla powiązania jej z innymi jednostkami administracyjnymi i gospodarczymi kraju. Układ drogowy tworzą: drogi krajowe S3, nr 24, droga wojewódzka nr 137, a także drogi powiatowe, gminne i wewnętrzne.

pod nazwą „Przebudowa drogi gminnej w m. Dębowiec” – 11.806,77 zł (w tym kwotę 8.116,77 zł stanowią środki Funduszu Sołeckiego Dębowiec)⁸.

Elektromobilność

Rozwój elektromobilności ma zasadnicze znaczenie dla środowiska, pobudza wzrost gospodarczy i zwiększa bezpieczeństwo energetyczne kraju. Rosnąca liczba pojazdów elektrycznych przekłada się na większy komfort mieszkańców miast poprzez zmniejszenie emisji szkodliwych substancji, poprawę jakości powietrza i spadek natężenia hałasu.

Polsce nadal daleko do europejskich liderów elektromobilności, jednak zainteresowanie samochodami elektrycznymi stale rośnie. Według danych na koniec marca 2020 r. w naszym kraju zarejestrowano łącznie 10 701 elektrycznych samochodów osobowych. W I kwartale bieżącego roku liczba rejestracji samochodów całkowicie elektrycznych oraz hybryd typu plug-in wyniosła 1 705 sztuk – to o 86% więcej niż w analogicznym okresie 2019 r. Wzrost sprzedaży zarejestrowały również elektryczne samochody dostawcze i ciężarowe – w analizowanym okresie do 578 szt. – oraz autobusy elektryczne do 248 szt. W dalszym ciągu rośnie też flota elektrycznych motorowerów i motocykli, która na koniec lutego 2020 r. osiągnęła liczbę 6 584 szt.⁹.

Schemat 1 Elektromobilność w Polsce

Źródło: <https://www.google.com/>

W zależności od rodzaju i wysokości wprowadzonych instrumentów wsparcia szacuje się, że w 2025 r. po polskich drogach może poruszać się od 63 do 300 tys. pojazdów elektrycznych.

⁸ Raport o stanie Gminy Bledzew za rok 2019, s. 36-37.

⁹ <https://www.innogy.pl/pl/duze-przedsiębiorstwa/artykuly/2020/elektromobilnosc-modny-trend-czy-konieczna-rewolucja>

W latach 2030–2040 rynek samochodów nisko- i zero emisyjnych w Polsce dojrzeje, a tempo jego rozwoju powinno się ustabilizować.

Od 22 lutego 2018 r. w Polsce obowiązuje Ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych¹⁰, której celem jest m.in. rozwój rynku pojazdów napędzanych energią elektryczną, gazem ziemnym oraz wodorem. Ustawa przewiduje szereg zachęt skierowanych do nabywców samochodów, które w założeniu mają zwiększyć zainteresowanie elektrykami. Największą przeszkodą na drodze do popularyzacji pojazdów napędzanych energią elektryczną są jednak wysokie ceny ich zakupu. Pod koniec 2019 r. weszło w życie rozporządzenie Ministerstwa Energii dotyczące wsparcia zakupu nowych pojazdów ze środków Funduszu Niskoemisyjnego Transportu. Według planów na początku 2020 r. miały zacząć obowiązywać dopłaty do zakupu samochodów elektrycznych wynoszące do 37,5 tys. zł.

Zgodnie z **Planem Rozwoju Elektromobilności w Polsce „Energia do przyszłości”** szacuje się, że w 2025 r. na polskich drogach poruszać się będzie milion pojazdów elektrycznych. W Polsce impuls do rozwoju elektromobilności wychodził dotychczas z poziomu lokalnego. Wybrane samorzady decydując się na zakup autobusów elektrycznych lub rozważając systemy car-sharingu oparte na samochodach elektrycznych, kierowały się głównie potrzebą poprawy jakości powietrza, chęcią obniżenia poziomu hałasu czy koniecznością rozwój przemysłu elektromobilności systematycznego podnoszenia standardu usługi przewozu pasażerów. Nie bez znaczenia ma również aspekt wizerunkowy. Częściowa wymiana floty na elektryczną odzwierciedla dążenie do unowocześniania się, a tym samym przyciąga inwestorów i turystów. Ze względu na istniejące bariery samorzady nie rozważały jednak, poza nielicznymi wyjątkami (Warszawa, Kraków, Jaworzno, Zielona Góra i Rzeszów), zastąpienia istotnej części floty autobusowej pojazdami elektrycznymi. W 2015 r. lokalne przedsiębiorstwa komunikacyjne zakupiły jedynie 16 autobusów elektrycznych, co pokazuje niedużą skalę inwestycji w tym obszarze (rokrocznie w Polsce wymienia się około 700 – 800 autobusów)¹¹.

Gmina Bledzew nie posiada zewidencjonowanych danych o elektromobilności w Gminie.

¹⁰ Dz. U. 2018 poz. 317.

¹¹ Plan Rozwoju Elektromobilności w Polsce „Energia do przyszłości”, s. 15.

III.8 Społeczeństwo informacyjne

W Gminie Bledzew działa **elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej** (ePUAP). System jest ogólnopolską platformą teleinformatyczną, za pomocą której jednostki administracji publicznej oraz instytucje publiczne (zwłaszcza podmioty wykonujące zadania zlecone przez państwo) będą mogły świadczyć swoje usługi obywatelom drogą elektroniczną.

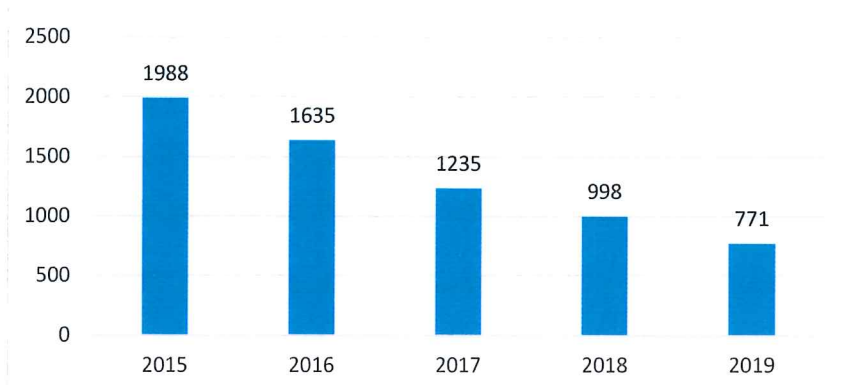
W Gminie funkcjonuje również System Informacji Przestrzennej (SIP) (<https://bledzew.e-mapa.net/>). W funkcjonowaniu nowoczesnego społeczeństwa coraz większą rolę odgrywa informacja. W dobie szybkiego rozwoju i tworzenia nowych standardów życia powstaje konieczność dostępu do informacji w sposób szybki i nieograniczony zarówno miejscem, jak i czasem. Dostęp do SIP w Gminie Bledzew służy do pozyskiwania, przetwarzania i udostępniania danych zawierających informacje przestrzenne oraz towarzyszące im informacje opisowe o obiektach wyróżnionych w części przestrzeni objętej działaniem systemu. Podstawowym elementem systemu informacji przestrzennej jest baza danych zawierająca informacje (przestrzenne i opisowe) o obiektach świata rzeczywistego reprezentowanych w systemie. Główną cechą systemów SIP jest możliwości prezentacji kartograficznej zawartych w nich danych.

III.9 Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bledzewie jest jednostką organizacyjną powołaną do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, mających na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W analizowanym okresie lat 2015 – 2019 odnotowuje się w Gminie Bledzew spadek liczby beneficjentów korzystających z pomocy społecznej na 10 tys. ludności. W 2019 r. odnotowano łącznie 771 osób z jednoczesnym spadkiem o 1 217 osób w porównaniu z 2015 r. Potwierdza to zjawisko lepszych warunków życiowych mieszkańców Gminy, które może być skutkiem otrzymywania świadczenia „500 plus”, ale również zwiększającą się aktywnością zawodową mieszkańców.

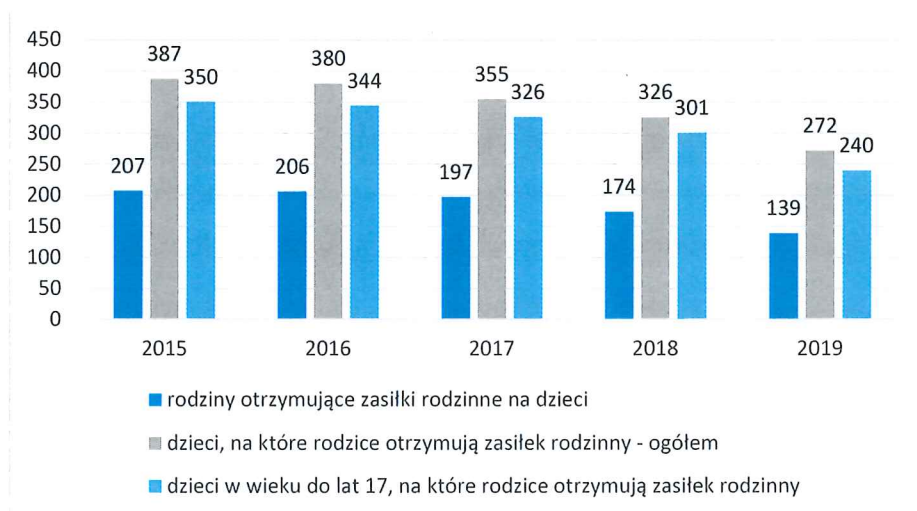
Wykres 10 Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Bledzew w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Dane dotyczące liczby rodzin oraz dzieci, na które pobierane są zasiłki świadczą o pomocy udzielanej rodzinom potrzebującym wsparcia. Z tych danych wynika, że od 2015 r. regularnie spada liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w Gminie. Może to korelować ściśle z lepszą sytuacją materialną mieszkańców, świadczyć o rozwoju gospodarczym lokalnej przedsiębiorczości lub wynikać ze zwiększającego się corocznie minimalnego wynagrodzenia w Polsce. Wraz ze wzrostem minimalnego wynagrodzenia część rodzin nie spełnia kryterium dochodowego uprawniającego do otrzymania zasiłku rodzinnego, gdyż kryterium to nie uległo do tej pory zmianie. W 2019 r. odnotowano 139 rodzin, które otrzymały zasiłek rodzinny na dzieci i było ich mniej o 68 w porównaniu z rokiem 2015. Obniżeniu uległ również wskaźnik liczby dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłki rodzinne (o 115).

Wykres 11 Liczba rodzin i dzieci korzystających z zasiłków rodzinnych w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Liczba przyznawanych świadczeń systematycznie spada z roku na rok. W analizowanych latach 2015-2019 udzielano najwięcej zasiłków celowych oraz okresowych. Liczba rodzin pobierających zasiłki okresowe spadła o 88 rodzin, a rodzin korzystających z zasiłków celowych o 137. Najwyższy odsetek osób korzystających z narzędzi pomocy społecznej obserwuje się w Bledzewie, Templewie i Nowej Wsi, co jest relatywnie proporcjonalne do liczby osób tam zamieszkujących.

Tabela 9 Liczba i rodzaj udzielonych świadczeń w latach 2015 – 2019

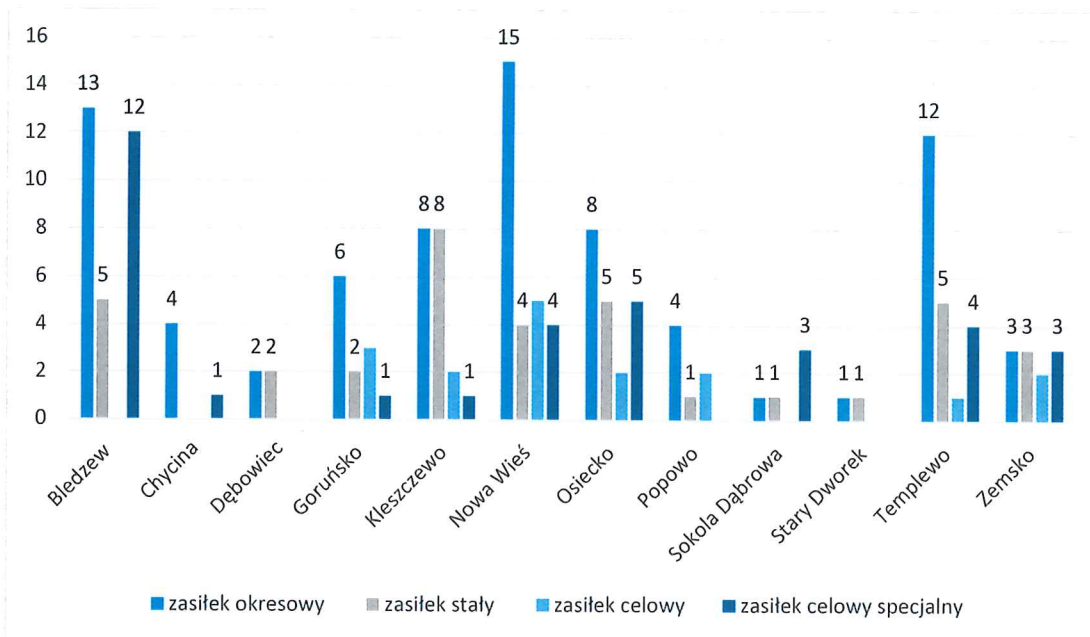
Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń	Liczba rodzin
Zasiłek stały	37	352	35
Zasiłek okresowy	77	325	75
Zasiłek celowy	94	X	90
- w tym specjalny	34	83	33

Źródło: dane z GOPS Bledzew

Zasiłki celowe oraz okresowe pobierane są głównie w Bledzewie, Kleszczewie, Nowej Wsi, Osiecku i Templewie. Jednak analiza danych za lata 2015 – 2019 wykazuje, że każdego roku liczba tych zasiłków spada. Natomiast zasiłki stałe pobierane są przede wszystkim w Bledzewie, Kleszczewie, Osiecku oraz Templewie, choć również w tym przypadku odnotowuje się spadek liczby udzielanych zasiłków. Z danych GOPS w Bledzewie wynika, że w 2019 r. łącznie przyznano 77 zasiłków okresowych, najwięcej w Nowej Wsi (15), Bledzewie (13) oraz Templewie (12). Z zasiłków stałych skorzystało 37 osób, najwięcej w Kleszczewie (8) oraz Bledzewie (5). Udzielone zasiłki celowe w 2019 r. wyniosły zaledwie 17, a zasiłki celowe specjalne 34. Najwięcej zasiłków celowych specjalnych przyznano w Bledzewie (12) oraz Osiecku (5)¹².

¹² Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bledzew na lata 2021-2025, s. 17.

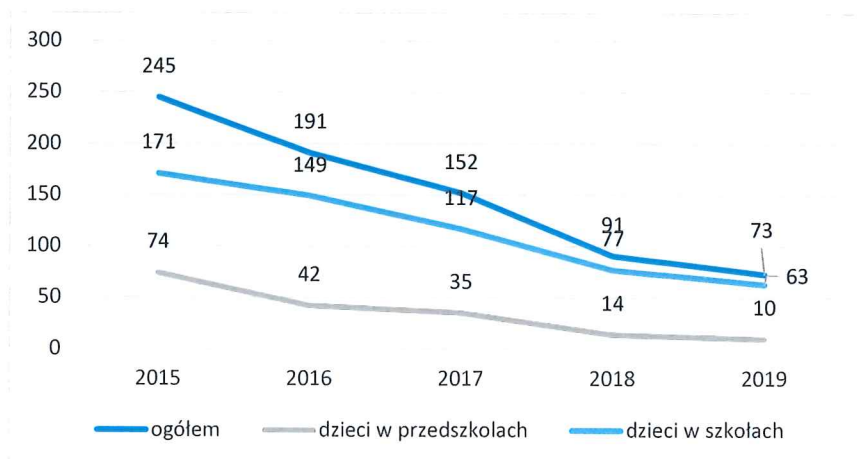
Wykres 12 Korzystanie z pomocy społecznej w poszczególnych sołectwach w Gminie Bledzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bledzew, 23.07.2020 r.

Z pomocy na dożywianie dzieci skorzystało 245 osób w 2015 r. Liczba ta sukcesywnie z każdym rokiem ulegała zmniejszeniu, co w efekcie doprowadziło do ogólnego spadku liczby dzieci korzystających z dożywiania o 172 osoby w 2019 r. Wynika to ze zdecydowanie lepszej sytuacji materialnej rodzin. W 2019 r. zaledwie 10 dzieci z przedszkola korzystało z pomocy na dożywianie, a 63 uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Wykres 13 Liczby dzieci korzystających z pomocy dożywiania w placówkach edukacyjnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bledzew

W aspekcie pomocy społecznej istotny jest również wskaźnik kwoty wypłacanych świadczeń czy zasiłków w Gminie. Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych w Gminie Bledzew w 2019 r. wynosiła 1 861 000 zł. W porównaniu do lat ubiegłych zaobserwować można widoczny wzrost wypłacanych kwot tych świadczeń. W porównaniu z rokiem 2015 suma wypłat na świadczenia rodzinne wzrosła o 369 000 zł, przy jednoczesnym spadku liczby rodzin i osób korzystających ze wsparcia finansowego udzielanego w ramach polityki społecznej. Wraz ze spadkiem liczby rodzin pobierających zasiłki na dzieci spadła również kwota wypłacanych świadczeń w 2019 r. o 43 000 zł. Wzrosła także wartość kwot zasiłków pielęgnacyjnych, która w 2019 r. wynosiła 374 000 zł.

Tabela 10 Kwota świadczeń rodzinnych wypłacanych w Gminie Bledzew

Rodzaj świadczenia	2015	2016	2017	2018
Kwota świadczeń rodzinnych	1 492 000	1 761 000	1 842 000	1 861 000
Kwota zasiłków rodzinnych (wraz z dodatkami)	684 000	743 000	708 000	641 000
Kwota zasiłków pielęgnacyjnych	354 000	366 000	362 000	374 000

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Pomoc osobom starszym w formie wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych nie jest wystarczająca. Z każdym rokiem widoczna jest większa potrzeba zapewnienia osobom starszym pomocy w formie opieki całodziennej. W Gminie Bledzew obserwuje się zjawisko wzrostu liczby osób (a co za tym idzie wzrostu wypłacanych świadczeń) opiekujących się osobami zależnymi. Część świadczeń opiekuńczych jest wypłacana osobom, które zmuszone były do rezygnacji z pracy na rzecz opieki nad osobą starszą. Z drugiej strony obserwuje się zjawisko, w którym osoby pobierające świadczenie nie pracowały wcześniej, a obecnie zajmują się opieką nad osobami starszymi, pobierając tym samym świadczenie opiekuńcze. W 2019 r. GOPS w Bledzewie zatrudnił 7 takich osób. Zatrudnione były one na umowę zlecenie i świadczyły usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich. W 2019 r. w Domach Pomocy Społecznej przebywało 7 mieszkańców z Gminy Bledzew.

W 2019 r. GOPS w Bledzewie przystąpił do realizacji Programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych – edycja 2019” w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Program ma na celu zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych,

w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności w wieku do 75 lat, a także dla dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem. W ramach projektu otrzymano dofinansowanie w wysokości 17.099,00 zł. Programem objęte są usługi opiekuńcze dla 3 osób z Gminy Bledzew¹³.

Na korzystanie z pomocy społecznej i pobieranie świadczeń rodzinnych wpływać może niestabilna sytuacja na rynku pracy, jak chociażby prace krótkookresowe, prace realizowane na podstawie umowy o dzieło lub zlecenie. Z drugiej strony może wynikać to z biernej i wyuczonej postawy wobec pracy zawodowej, a tym samym z łatwości przeniesienia wartości kariery zawodowej na oczekiwania wobec pomocy społecznej. Pobieranie świadczeń rodzinnych i zasiłków może sygnalizować problem społeczny dotyczący ubóstwa, jeśli jednostki nie będą miały pełnej możliwości realizacji potrzeb życiowych. Z danych wynika, że głównym powodem pobierania zasiłków (celowych, okresowych, stałych) jest w dużej mierze choroba, która uniemożliwia pracę zawodową. Rodziny korzystające z pomocy Ośrodka to rodziny z dziećmi, najczęściej wielodzietne, potrzebujące pomocy finansowej i wsparcia w sprawach opiekuńczych oraz wychowawczych. W 2019 r. 10 rodzin otrzymało wsparcie asystenta rodziny¹⁴. Ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Bledzew wynosi zatem 4,79% ogółu ludności. Główną przyczyną korzystania ze wsparcia pomocy społecznej było głównie: bezrobocie, ubóstwo, pogorszenie się sytuacji życiowej w wyniku choroby, czy niepełnosprawność.

III.10 Ochrona zdrowia

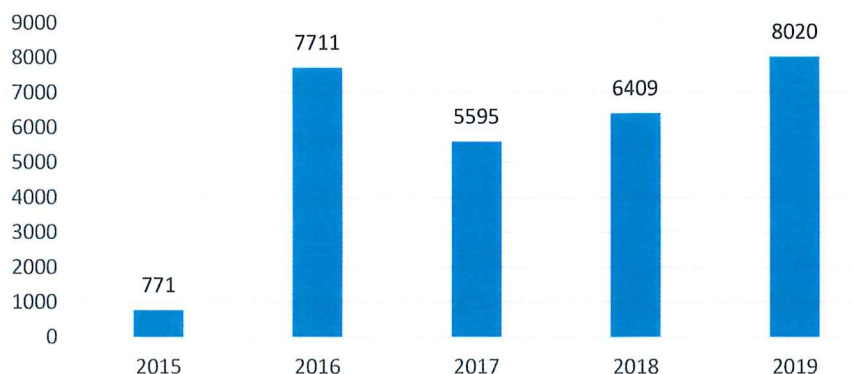
Podstawową opiekę medyczną w Gminie Bledzew zapewniają 4 przychodnie lekarskie oraz jeden punkt apteczny. Liczba udzielonych porad lekarskich w Gminie wzrosła na przestrzeni ostatnich lat. Duży wzrost nastąpił w 2016 r., kiedy liczba przychodni zwiększyła się z 2 do 4. W okresie od 2016 do 2019 r. liczba udzielonych porad wzrosła o 309 porad. Wzrost liczby udzielonych porad wynika z zachodzących zmian demograficznych – zwiększenie liczby ludności oraz wzrost odsetka osób starszych. Niewątpliwie problem starzejącego się

¹³ Raport o stanie Gminy Bledzew za rok 2019, s. 45.

¹⁴ Dane z GOPS Bledzew z dnia 30.06.2020 r.

społeczeństwa polskiego wymagać będzie zapewnienie odpowiedniego poziomu opieki medycznej dla seniorów i osób schorowanych.

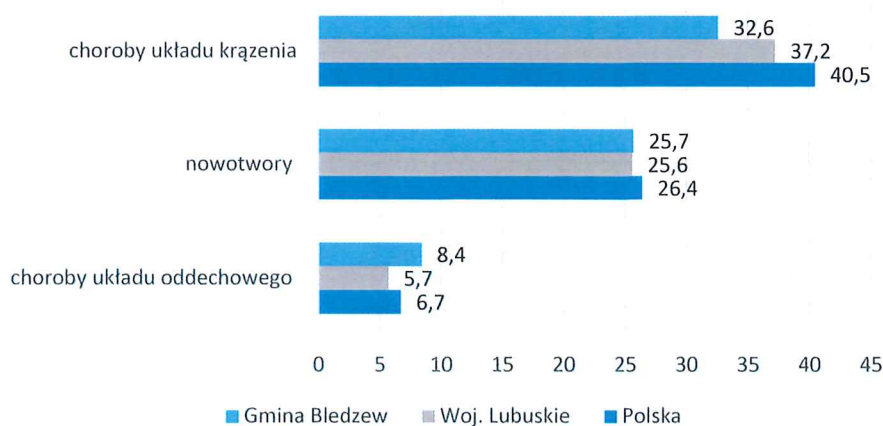
Wykres 14 Liczba udzielonych porad lekarskich w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Jak wynika z ogólnodostępnych danych w 2018 r. 32,6% zgonów w Gminie Bledzew spowodowanych było chorobami układu krążenia, przyczyną 25,7% zgonów były nowotwory, a 8,4% zgonów spowodowanych było chorobami układu oddechowego. Na 1000 ludności Gminy Bledzew przypada 11,18 zgonów. Jest to wartość porównywalna do średniej dla województwa lubuskiego oraz nieznacznie więcej od wartości średniej dla kraju. Najwięcej zgonów odnotowano w 2019 r. z powodu chorób układu krążenia, z tego powodu zmarło 340 kobiet na 100 tys. ludności oraz 324,1 mężczyzn na 100 tys. ludności.

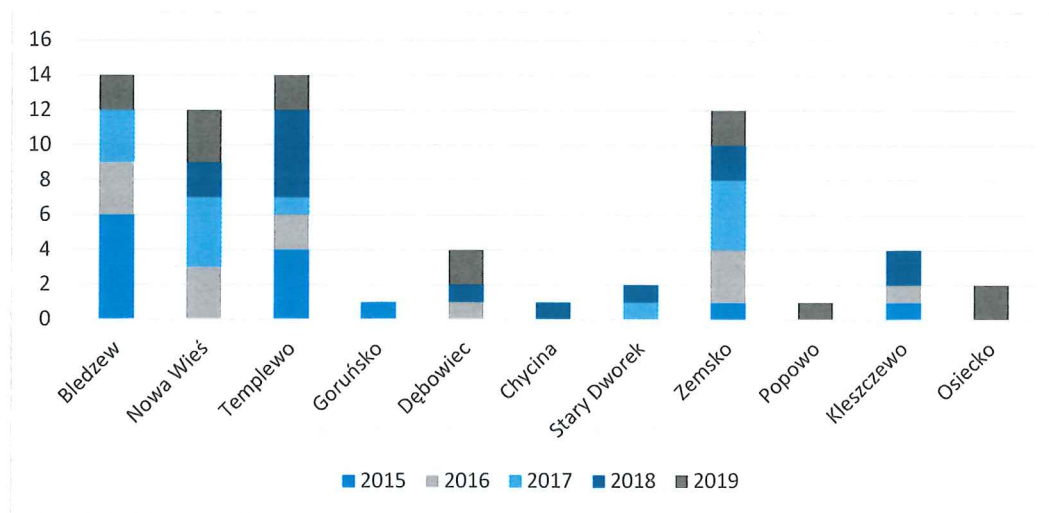
Wykres 15 Statystyka zgonów w Gminie Bledzew w 2019 r. [%]

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Ochrona zdrowia mieszkańców gmin to również działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w rodzinie odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, którą określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”¹⁵. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada obowiązek prowadzenia procedury „Niebieskiej Karty” na przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia. W analizowanym okresie lat 2015 – 2019 odnotowano największą liczbę „Niebieskich Kart” w Bledzewie (łącznie 14), Templewie (14), Nowej Wsi (12) i Zemsku (12). W tych miejscowościach odnotowano najwyższy wskaźnik osób/rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie. W pozostałych sołectwach problemy te mają zdecydowanie niższą skalę, a liczba „Niebieskich Kart” jest równa zero.

Wykres 16 Liczba Niebieskich kart w sołectwach Gminy Bledzew

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS Bledzew

W ramach swojej działalności w 2019 r. odbyło się 7 posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bledzewie. W 2019r. Komisja wydała jedno postanowienie, w którym zaopiniowała lokalizację punktu sprzedaży napojów alkoholowych jako zgodną z zasadami usytuowania takich miejsc określonymi w Uchwale Rady Gminy

¹⁵ Dz. U. Nr 209, poz. 1245.

Bledzew. Dodatkowo ze środków GKRPA zostały sfinansowane takie działania jak: Punkt Konsultacyjny (34 osoby uzależnione skorzystały z usług oraz 10 osób będącymi członkami osób uzależnionych), dofinansowano szkolenia dla nauczycieli czy zakupiono nagrody dla dzieci w ramach organizacji zajęć sportowo-rekreacyjnych. W ramach działalności GKRPA organizowano wyjazdy dla dzieci i młodzieży z Gminy Bledzew, opłacano warsztaty teatralne, zakupiono koszulki, bramki, książki oraz gry planszowe. Zlecono usługę wykonania badania na temat problemów alkoholowych, nikotynowych oraz przemocy na terenie Gminy¹⁶.

W 2019 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego (IZ) w Bledzewie wpłynęło 15 „Niebieskich Kart”, z tego 3 dotyczyły rodzin, w których procedura już była wszczęta wcześniej. W 11 przypadkach „Niebieskie Karty” założyła Policja, a w 4 przypadkach GOPS w Bledzewie. W związku z założonymi „Niebieskimi Kartami” Przewodniczący ZI, w 2019 r. powołał 13 grup roboczych. Łącznie w 2019 r. prowadzonych było 18 spraw (12 bieżących z 2019 r. oraz 6 z 2018 r.). W wyniku prowadzonych działań przez grupy robocze w 2019 r. zakończono 12 postępowań (zamknięto 6 spraw z 2018 r. oraz 6 z 2019 r.). Do dalszej realizacji pozostało 6 spraw wszczętych w 2019 r.

Liczba interwencji policji w latach 2017 – 2020 na terenie Gminy Bledzew wyniosła 224. W 2019 r. w Gminie stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 76 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 17,32 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa lubuskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Gminie Bledzew wynosi 74,60%. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców Gminy najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym - 12,27 (wykrywalność 69%) oraz przeciwko mieniu - 6,86 (wykrywalność 46%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 1,78 (97%), o charakterze gospodarczym - 2,56 (79%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,55 (90%)¹⁷.

Ochronę zdrowia i życia mieszkańców Gminy Bledzew zapewniają również Ochotnicze Straże Pożarne funkcjonujące na terenie Gminy. W 2019 r. funkcjonowało 8 jednostek OSP (OSP Bledzew, OSP Popowo, OSP Chycina, OSP Goruńsko, OSP Templewo, OSP Nowa Wieś, OSP Sokola Dąbrowa, OSP Osiecko). Jednostki te były finansowane przez Gminę,

¹⁶ Raport o stanie Gminy Bledzew za rok 2019, s. 66-69.

¹⁷ https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Bledzew

na podstawie art. 32 ust.2 i 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej w zakresie ich utrzymania, wyposażenia, ubezpieczenia i zapewnienia ich gotowości bojowej.

Tabela 11 Liczba interwencji OSP na terenie Gminy Bledzew w 2019 r.

Rodzaj interwencji	OSP Bledzew	OSP Templewo	OSP Popowo
Pożar	18	11	2
Miejscowe zagrożenia	19	11	1
Fałszywy alarm	2	2	0
Wyjazdy gospodarcze	37	0	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Bledzew za rok 2019, s. 73.

III.11 Organizacje społeczne

W Gminie Bledzew funkcjonuje niewiele organizacji społecznych, działających non-profit na rzecz społeczeństwa i mieszkańców¹⁸. Oprócz prężnie działającego *Gminnego Klubu Sportowego* w Bledzewie swoją działalność prowadzą również: *Fundacja Templariusze*, *Bledzewska Organizacja Aktywnych BOA*, *Fundacja "Liberi Mola"*, *Fundacja Przyjaciele Martynki*, *Towarzystwo Śpiewacze "O Sole Mio"*, *Towarzystwo Przyjaciół Popowa i Okolic*, *Towarzystwo Przyjaciół Bledzewa*, a także *Stowarzyszenie na rzecz Ratowania i Rozwoju Dziedzictwa Kulturowego Byłego Opactwa Cystersów w Bledzewie "Ora Et Labora"*. Wśród organizacji NGO aktywność podejmują Ochotnicze Straże Pożarne, m.in. w Bledzewie, Osiecku, Popowie, Nowej Wsi, Sokolej Dąbrowie, Templewie i Goruńsku.

Gmina Bledzew współpracuje z organizacjami pozarządowymi na podstawie art. 5a ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz na podstawie Uchwały Nr XVII/88/15 Rady Gminy Bledzew z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie *Programu Gminy Bledzew z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2016-2020*. W okresie od 2018 do 2020 r. w ramach współpracy organizacji społecznych z samorządem lokalnym realizowane jest zadanie publiczne w trybie art. 13 ustawy o pożytku publicznym dotyczące udzielania dotacji

¹⁸ <https://spis.ngo.pl/lubuskie-bledzew-080301>

organizacjom pozarządowym na realizację własnych zadań statutowych. W 2018 r. na ten cel wydatkowano kwotę 53 tys., a w kolejnych latach kwotę 50 tys.

Warto podkreślić, że działalność organizacji z trzeciego sektora należy do jednych z kluczowych działań budowania odpowiedniej współpracy na rzecz społeczeństwa lokalnego. Udzielanie wsparcia finansowego oraz budowanie odpowiedniej współpracy między NGO a samorządem wyznacza kierunki aktywności różnych grup społecznych. Dlatego istotną kwestią jest dalsze wspieranie oraz stwarzanie odpowiednich warunków do powstawania nowych organizacji, które w kontekście budowania odpowiedniej polityki senioralnej będą kluczowym zadaniem każdej gminy. Jednym z celów europejskiej polityki senioralnej jest większe zaangażowanie i wsparcie organizacji działających na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych. Również w kontekście wzrostu liczby osób starszych w Gminie Bledzew ważna jest realizacja polityki senioralnej na szczeblu gminnym poprzez odpowiedni poziom współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wykorzystując potencjał drzemiący w NGO możliwe jest wyznaczenie odpowiednich kierunków interwencji na rzecz osób starszych, aktywizacji społecznej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu tej grupy społecznej.

III.12 Edukacja

Zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci w Gminie Bledzew zapewniają publiczne szkoły podstawowe oraz publiczne przedszkola. Realizacja zadań organu prowadzącego wobec szkół i placówek wymaga właściwej organizacji, zarówno funkcji nadzorczych jak i roli służebnej, związanej z realizacją obowiązków określonych ustawą. W Gminie Bledzew funkcjonują:

1. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Dekerta w Bledzewie
2. Szkoła Podstawowa w Templewie
3. Przedszkole Gminne w Bledzewie (oddział zamiejscowy w Osiecku)
4. Punkt Przedszkolny w Nowej Wsi

W 2020 r. do szkół i przedszkoli uczęszczało ogółem 372 dzieci. W szkołach podstawowych w 18 oddziałach uczyło się 293 uczniów. Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 16,3 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 71,36. W Przedszkolu Gminnym objętych opieką było 79 dzieci, w oddziale przedszkolnym przy szkole podstawowej 25 dzieci).

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych należy uznać za dostateczny. W roku 2020 czyniono stałe działania dla poprawy bazy lokalowej gminnej oświaty, w tym wyposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne.

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Dekerta w Bledzewie – zatrudnia 21 nauczycieli (18,26 etatów) oraz 10 osób z obsługi i administracji (9,2 etatów). Wśród nauczycieli 1 osoba jest stażystą, 3 posiadają stopień nauczyciela kontraktowego, 9 – mianowanego oraz 8 – dyplomowanego. W szkole uczy się 192 uczniów. Budynek szkoły podzielony jest na 3 części:

A – („stara” szkoła podstawowa) – budynek parterowy przeznaczony dla klas I-III

oraz oddziału przedszkolnego. Możliwość wjazdu na wózku inwalidzkim z budynku B, skorzystanie z toalety w budynku B.

B – (dawne gimnazjum) – budynek składa się z 3 kondygnacji: głęboki parter, parter, I piętro.

Możliwość poruszania się na wózku tylko na parterze, tu także znajdują się toaleta do osób niepełnosprawnych.

C – hala. Możliwość wjazdu na halę z parteru budynku B.

Zdjęcie 2 Sala sportowa przy Szkole Podstawowej w Bledzewie

Źródło: Raport o stanie Gminy Bledzew za rok 2019, s. 39.

Szkoła Podstawowa w Templewie – zatrudnia 11 nauczycieli w pełnym wymiarze godzin oraz 5 w niepełnym wymiarze godzin. 3 osoby zatrudnione są na stanowisku obsługi oraz 3 osoby na stanowisku administracyjnym. W szkole uczy się 101 uczniów.

Zdjęcie 3 Szkoła Podstawowa w Templewie

Źródło: <https://www.google.com/>

Przedszkole Gminne w Bledzewie – zatrudnia 4 nauczycieli (w tym dyrektor), 2 pracowników obsługi i 2 pracowników administracji. Do przedszkola w Bledzewie uczęszcza 45 dzieci. Przedszkole Gminne prowadzi również oddział zamiejscowy w Osiecku, gdzie uczęszcza 15 dzieci.

Zdjęcie 4 Przedszkole Gminne w Bledzewie

Źródło: <https://www.google.com/>

Punkt Przedszkolny w Nowej Wsi

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 29,6% ludności (27,0% wśród dziewczynek i 32,1% wśród chłopców). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 16,4% mieszkańców (15,8% wśród

dziewczyn i 17,0% wśród chłopaków). W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 24,7% mieszkańców Gminy Bledzew w wieku potencjalnej nauki (25,9% kobiet i 23,4% mężczyzn).

W roku 2019 Gmina otrzymała z budżetu państwa subwencję oświatową w wysokości 2 896 092,00 zł oraz dotacje celowe na dofinansowanie zadań własnych w wysokości 31 999,98 zł i dotację na oddziały przedszkolne i przedszkola w wysokości 124 404,01 zł. Pozostałe środki pochodzą z dochodów własnych Gminy, tj. 2 421 099,40 zł.¹⁹.

Edukacja stanowi kluczowy obszar rozwoju potencjału gminy, dlatego niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do rozwijania systemu edukacji, w szczególności poprzez rozwój kwalifikacji rynkowych, które są najbardziej potrzebne na lokalnym rynku pracy. Tworzenie partnerstw instytucji zaangażowanych w rozwój rynku pracy z pracodawcami oraz zaoferowanie całonocnego poradnictwa zawodowego sprzyjać może zmniejszeniu luki kompetencyjnej na lokalnym rynku pracy, przyczyniając się do rozwoju gminy, stąd ważne jest podjęcie działań rozwojowych poprzez wykorzystanie istniejących narzędzi łączących edukację z rynkiem pracy.

Istotne znaczenie dla realizacji tych zamierzeń ma włączenie w ramy systemu szkolnictwa m.in. takich rozwiązań, jakie oferuje **Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK)**. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji porządkuje system kwalifikacji w Polsce oraz stwarza podmiotom rynkowym możliwość elastycznego reagowania na zmieniające się zapotrzebowanie na kwalifikacje w gospodarce. Kwalifikacje rynkowe tworzone są w odpowiedzi na potrzeby rynku i określają wymogi w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych do pracy na danym stanowisku. Stwarzają ponadto możliwość uzupełniania luk kompetencyjnych występujących na rynku i dają szansę rozwoju zawodowego.

Rozwój szkolnictwa na obszarze gminy już od najmłodszych lat powinien wynikać z potrzeb lokalnych pracodawców i lokalnego rynku zatrudnienia. Podczas doradztwa zawodowego realizowanego w szkołach podstawowych powinno położyć się większy nacisk na zapotrzebowanie rynku pracy, gdyż samo zdobycie wykształcenia nie gwarantuje znalezienia zatrudnienia. Obierając drogę potrzeb i własnych predyspozycji młody człowiek

¹⁹ Raport o stanie Gminy Bledzew za rok 2019, s. 38.

ma większe szanse w przyszłości na znalezienie godnej i dobrej pracy, tym samym uniknie zasilenia grupy osób wykształconych bezrobotnych. W tym kontekście rola samorządu oraz placówek oświatowych jest kluczowa, gdyż stanowią one pierwsze ogniwo kształtowania w młodych ludziach postaw przedsiębiorczości.

W kontekście planowania systemu szkolnictwa oraz rozwoju kształcenia młodzieży, bardzo ważne jest zwrócenie uwagi na publikowaną w formie obwieszczenia prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego. W prognozie zawarte są też zawody, dla których planowane jest istotne i umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników na poszczególnych rynkach pracy.

ZSK promuje również działania mające na celu upowszechnianie idei uczenia się przez całe życie i wspieranie doradców zawodowych we wdrażaniu tej idei wśród mieszkańców gminy. Dobrze ugruntowana wiedza dotycząca tej koncepcji jest jednym z czynników dających szansę na rozwój wsparcia całościowego w obszarze zawodowym, jakie stwarza ZSK, który jest odpowiedzią na zapotrzebowanie rynku pracy oraz narzędziem do realizacji polityki uczenia się na każdym etapie życia. Idea uczenia się przez całe życie w kontekście posiadanej wiedzy i umiejętności będzie kluczowym wyznacznikiem (w myśl ZSK) do stopnia uzyskania odpowiednich dokumentów potwierdzających daną umiejętność. Istotne jest to głównie z uwagi na osoby długotrwale bezrobotne, które często posiadają wiedzę i umiejętności, ale brak im odpowiednich kwalifikacji. Nabycie tych kwalifikacji da szansę na znalezienie zatrudnienia, zmniejszenie poziomu bezrobocia oraz pośrednio wpłynie na rozwój społeczno-gospodarczy gminy.

W związku z procesami planowania systemu szkolnictwa oraz rozwoju kształcenia młodzieży w kontekście nabywania umiejętności, a także możliwości kształcenia zawodowego, kluczowe jest zapewnienie odpowiedniego wsparcia doradczego uczniom szkoły podstawowej, którzy wybierają dalszą drogę kształcenia. Realizując niniejszy cel, podejmowane będą działania służące rozwijaniu form doradztwa zawodowego prowadzącego do odpowiedniego ukierunkowania młodej osoby, tak aby mogła w odpowiednim stopniu nabyć wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Dążąc do zapewnienia wsparcia, planowane jest powołanie centrum doradczego, złożonego z przedstawicieli obszaru edukacji, ale również lokalnych pracodawców, którego celem będzie doradzanie młodzieży w zakresie wyboru drogi zawodowej i podjęcia aktywności umożliwiającej szybkie znalezienie pracy. Zadaniem centrum będzie również wspieranie osób posiadających doświadczenie zawodowe

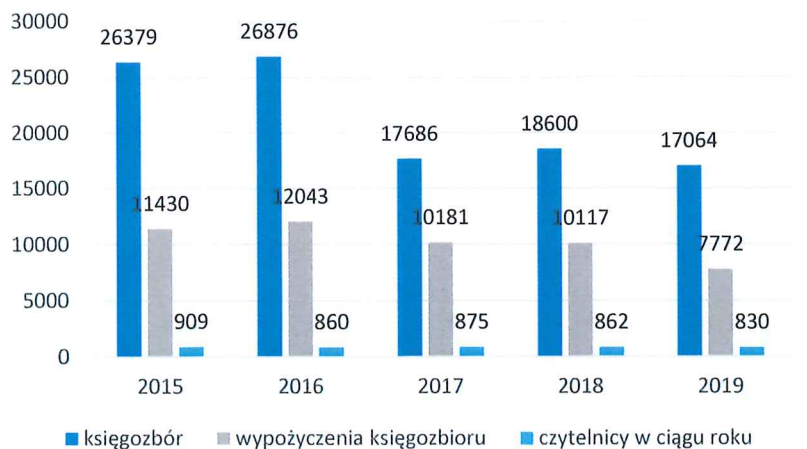
w przekwalifikowaniu się i zdobyciu umiejętności potrzebnych na lokalnym rynku pracy. Niniejsze działania planowane są do realizacji we współpracy z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu i wspieraniem zawodowym. Celem podejmowanych działań jest aktywizowanie zawodowej i społeczne osób, przyczyniające się do rozwoju potencjału gospodarczego gminy.

III.13 Kultura i rekreacja

Głównym ośrodkiem zajmującym się upowszechnianiem kultury w Gminie Bledzew jest Gminna Biblioteka Publiczna w Bledzewie. W Gminie działają również 3 filie biblioteczne: w Goruńsku, Templewie oraz Sokolej Dąbrowie. Wyposażenie bibliotek jest bardzo ubogie. W bibliotece głównej funkcjonuje kafejka internetowa, wyposażona w 5 stanowisk komputerowych (zakupionych przed 2004 r.) oraz jeden laptop (zakupiony w 2015 r.). W Goruńsku i w Sokoli Dąbrowej znajdują się po 2 komputery zakupione w latach 2005-2009. Najlepiej sytuacja przedstawia się w Templewie, gdzie w 2015 r. zostały wymienione na nowe 3 komputery. Komputery dla biblioteki w Templewie ufundowała rada sołecka wsi Templewo. W 2019 r. zakupiono 5 komputerów w polizingowych, które przekazano do: 2 komputery do Bledzewa, 2 do Goruńska oraz 1 do Sokoli Dąbrowej.

W analizowanym okresie lat 2015-2019 zmniejszył się księgozbiór oraz liczba wypożyczonych woluminów z bibliotek. W 2019 r. w Gminie Bledzew odnotowano 17 064 woluminów, z czego zostało wypożyczonych 7 772 pozycji. W ostatnich latach zauważa się również mniejszą liczbą osób korzystających z bibliotek. W 2015 r. było 909 osób, a w 2019 r. 830 mieszkańców korzystało z biblioteki. Najwięcej wypożyczeni odnotowano w sołectwie Goruńsk (2 506 książek) oraz w Templewie (2 169 książek).

Wykres 17 Księgozbiór biblioteczni i liczba wypożyczeni oraz czytelników w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne, BDL GUS

Gminna Biblioteka Publiczna w Bledzewie wdrożyła Program MAK+. W 2019 r. w katalogu on-line znajdowało się 3 627 pozycji bibliotecznych. Dodatkowo we współpracy z wolontariuszami z Gminy Biblioteka prowadzi akcję wypożyczania i dostarczania książek do domów dla osób starszych i schorowanych. Umożliwia w ten sposób (szczególnie w okresie jesienno-zimowym) możliwość korzystania z księgozbioru osobom posiadającym utrudniony dostęp do biblioteki.

Gminna Biblioteka Publiczna w Bledzewie jako jedyny ośrodek kultury w Gminie realizuje również szereg akcji kulturalno-rozrywkowych dla mieszkańców. Biblioteka wraz z filiami ściśle współpracuje ze szkołami, OSP, kołami gospodyń i organizacjami społecznymi w organizacji różnych inicjatyw. Organizowane są konkursy, akcje czytelnicze, zajęcia dla dzieci, obchody różnych uroczystości państwowych i inne. Ważnym wydarzeniem w Gminie Bledzew jest organizacja corocznego Jarmarku Cysterskiego. Już od 20 lat jest to święto obchodzone każdego roku w lipcu. Wspaniale zachowane dziedzictwo kulturowe Cystersów w oraz niepowtarzalnie wyeksponowana atmosfera średniowiecznych tradycji sprawiają, że Jarmark Cysterski jest jednym z największych wydarzeń kulturalnych sezonu wakacyjnego w Bledzewie.

Zdjęcie 5 Jarmark Cysterski w Bledzewie

Źródło: <https://www.google.com/>

Przy bibliotece działają zespoły śpiewacze „Bledzewiaci”, „Starodworzanki”, „Pod kasztanem”, Studio Piosenki w Bledzewie i w Templewie oraz zespół taneczny „Trans” Bledzew.

III.14 Turystyka

Gmina Bledzew jest atrakcyjna pod względem turystycznym. Bogactwo lasów i gruntów leśnych oraz wielość jezior znajdujących się na terenie Gminy stanowią potencjał przyrodniczo-kulturowy. Lasy i grunty leśne zajmują największą część powierzchni Gminy - 56%. Tereny leśne charakteryzują się stosunkowo dużym zróżnicowaniem siedliskowym oraz bogactwem pomników przyrody. Do celów rekreacyjnych udostępnia się ok. 60% lasów. Najważniejszym elementem sieci hydrograficznej jest rzeka Obra, która przepływa przez Bledzew i Stary Dworek. Atrakcyjny turystycznie jest kompleks jezior.

Jeziorami tymi są: Jezioro Chyciński z leśnym polem biwakowym oraz ośrodkiem szkoleniowym Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu z całym zapleczem do uprawiania sportów wodnych, jezioro Cise (Czyste) z pierwszą klasą czystości wody i kąpieliskiem, Zalew Bledzewski położony malowniczo wśród wysokich skarp, które są zalesione i atrakcją turystyczną w postaci ciągle działającej elektrowni wodnej z 1911 r. oraz ośrodkiem wypoczynkowym i terenem przeznaczonym pod budownictwo lotniskowe.

Zdjęcie 6 Kompleks jezior w Gminie Bledzew

Źródło: <https://www.google.com/>

Na terenie Gminy znajduje się również jezioro Długie, nad brzegami którego posadowione są liczne domki letniskowe oraz jezioro Lipawki. Wszystkie te akweny wodne są bogate w ryby, a tereny położone wokół nich doskonale nadają się do uprawiania turystyki. Inną ważną atrakcją turystyczną położoną na terenie Gminy jest północny odcinek Międzyrzeckiego Rejonu Umocnień, który w czasie trwania II Wojny Światowej miał stanowić podstawową część umocnień wschodniej Rzeszy, a prace przy jego budowie odbywały się w połowie lat trzydziestych. Wielkość MRU porównywalna jest do legendarnej linii Maginota we Francji. Najciekawszą fortyfikacją położoną na terenie Gminy są z pewnością pancerniki grupy warownej Ludendorf w rejonie Starego Dworku, w postaci sześciu bunkrów usytuowanych na szczycie stromej skarpy nad Obrą połączonych w jedną całość. Obszar grupy warownej jest rokrocznie odwiedzany przez tych, którzy pragną odnaleźć tutaj skarby, które według opowiadań znajdują się w korytarzu który w pierwszej kolejności został wysadzony przez wojska niemieckie, a następnie rosyjskie.

Dużym potencjałem Gminy jest, oprócz lasów, licznych jezior, ciszy i zdrowego powietrza, możliwość zwiedzenia wielu interesujących zabytków.. W miesiącach wiosenno-letnich organizowane są liczne imprezy o charakterze kulturalnym, rozrywkowych czy sportowym. Gmina dysponuje kilkoma szlakami turystycznymi i ścieżkami rowerowymi o łącznej długości 249 km. Wśród szlaków turystycznych można wymienić:

- **Szlak turystyczny I Skwierzyna - Lubniewice 15 km,**
- **Szlak turystyczny II Skwierzyna – Międzyrzecz 30 km,**

- **Szlak turystyczny III Międzyrzecz - Bledzew - Międzyrzecz 58 km.**

Przez Gminę przebiegają również **Europejski Szlak Rowerowy R-1**, **Europejski Szlak Cystersów**, który jest ściśle związany z obecnością cystersów na tych ziemiach od XIII w. Ponadto występuje Europejski Szlak Pieszy E-11 i jeden z najpiękniejszych szlaków kajakowych w kraju, którego kierunek i bieg wyznacza rzeka Obra.

Mapa 3 Szlak turystyczny – rowerowy w Gminie Bledzew

Źródło: <http://www.turystykawgminie.pl/bledzew>

W 2019 r. Gmina Bledzew dysponowała 323 miejscami noclegowymi, w tym 64, które były dostępne przez cały rok. Na terenie Gminy funkcjonują 3 obiekty turystyczno-noclegowe, w tym ośrodek wczasowy, ośrodek szkolno-wypoczynkowy oraz obiekt całoroczny. W Gminie zauważa się powolny rozwój turystyki.

Do ciekawych budowli architektonicznych położonych na terenie Gminy Bledzew można zaliczyć: Kościół i chatę szachulcową z XVII w. w Chycinie, Kościół z XVII w. w Bledzewie, w którym znajduje się krzyż cystersów, Kościół i pałac w Nowej Wsi, w Starym Dworcu ruiny pałacu, w Goruńsku posiadłość rodziny Gorońskich z XVIII w., w Osiecku Kościół z XVI w. Wielką atrakcją Bledzew są wykopaliska prowadzone na terenie byłego klasztoru cystersów. Cały teren Gminy ze względu na swój specyficzny i piękny krajobraz nadaje się doskonale do wypoczynku.

Zdjęcie 7 Pałac w Nowej Wsi

Źródło: <https://miedzyrzecz.biz/miejscowosci/nowa-wies>

III.15 Ochrona środowiska

Jakość powietrza

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. 2018 poz. 799), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. Pomiarom podlegają następujące substancje szkodliwe dla człowieka: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ozon O₃, pył PM 10, pył PM 2,5, ołów Pb w PM 10, arsen As w PM 10, kadm Cd w PM 10, nikiel Ni w PM 10, benzo(a)piren B(a)P w PM 10.

Polski indeks jakości powietrza stanowi informację o ocenie jakości powietrza wraz z dopuszczalnymi normami.

Tabela 12 Polski indeks jakości powietrza

Polski indeks jakości powietrza	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]	PM _{2,5} [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	C ₆ H ₆ [µg/m ³]
Bardzo dobry	0-50	0-40	0-2000	0-20	0-12	0-24	0-5
Dobry	50-100	40-100	2000-6000	20-60	12-36	24-70	5-10
Umiarkowany	100-200	100-150	6000-10000	60-100	36-60	70-120	10-15
Dostateczny	201-350	150-200	10 000-14 000	100-140	60-84	120-160	15-20
Zły	351-500	200-400	14 000-20 000	140-200	84-120	160-240	20-50
Bardzo zły	>500	>400	>20 000	>200	>120	>240	>50

Źródło: <https://www.google.com/>

Roczną ocenę jakości powietrza w województwie lubuskim wykonano przede wszystkim w oparciu o wyniki pomiarów stężenia zanieczyszczeń powietrza przeprowadzonych w 2019 r. na terenie województwa przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W ocenie wykorzystano wyniki pomiarów z 7 stałych stacji monitoringu powietrza oraz 1 stacji mobilnej, w tym: 6 stacji wykonujących pomiary metodami automatycznymi i manualnymi, 1 wykonującej jedynie pomiary automatyczne i 1 wykonującej jedynie pomiary metodami laboratoryjnymi manualnymi.

W rocznej ocenie jakości powietrza w województwie lubuskim, wykonanej na podstawie dostępnych informacji dla 2019 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, klasę C uzyskały wszystkie strefy ze względu na zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem. Natomiast w przypadku poziomu docelowego stężenia ozonu w powietrzu zostało przekroczone w strefie lubuskiej otrzymując również klasę C. Ocenę przeprowadzono głównie w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w roku 2019 na stacjach włączonych do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Jako metody uzupełniające wykorzystano dla wybranych zanieczyszczeń dostępne wyniki modelowania, a także metody szacowania uwzględniające modelowanie, pomiary oraz informacje o lokalizacji źródeł i wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Tabela 13 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
1	miasto Gorzów Wielkopolski	PL0801	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A
2	miasto Zielona Góra	PL0802	A	A	A	A	A ¹	A	A	A	A	A	C	A
3	strefa lubuska	PL0803	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A ²

Źródło: Roczna ocena powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2019, s. 80.

Z kolei w rocznej ocenie jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, w przypadku wszystkich zanieczyszczeń strefa lubuska uzyskała klasę A.

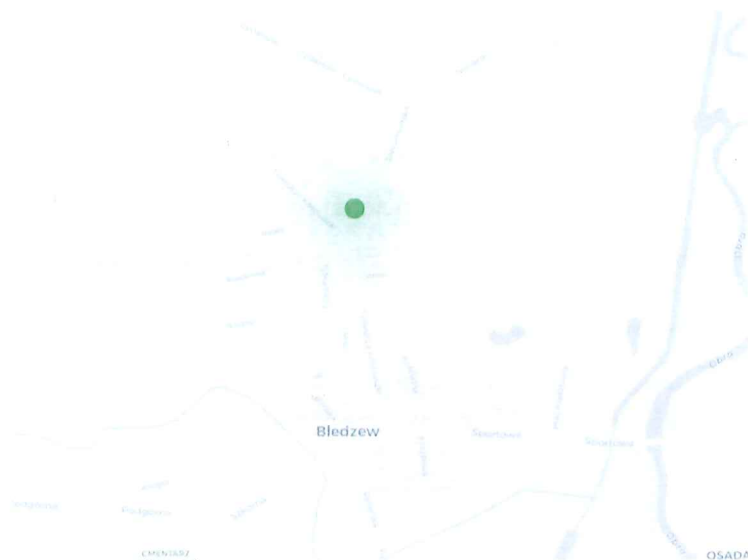
Tabela 14 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹
1	strefa lubuska	PL0803	A	A	A

Źródło: Roczna ocena powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2019, s. 90.

W Gminie Bledzew zlokalizowany jest czujnik jakości powietrza, który stanowi źródło dodatkowych informacji dla mieszkańców Gminy. Jakość powietrza w Gminie jest bardzo dobra, nie odnotowuje się zagrożeń wpływających niekorzystnie na stan zdrowia mieszkańców, ani ochronę roślin.

Mapa 4 Lokalizacja czujnika powietrza w Gminie Bledzew

Źródło: <https://panel.syngeos.pl/sensor/pm10> (dostęp: 20.11.2020 r.)

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie lubuskim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), z komunikacji (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Naturalne procesy zachodzące w przyrodzie (emisja naturalna) mają znaczenie marginalne i w niewielkim stopniu wpływają na jakość powietrza atmosferycznego. Głównymi lokalnymi źródłami zanieczyszczeń są kominy domów ogrzewanych indywidualnie. Odpowiadają one za ponad 97,1% emisji benzo(a)pirenu, 82,2% emisji pyłu PM_{2,5} oraz 64,1% emisji pyłu PM₁₀. W ramach dbania o czyste powietrze Gmina Bledzew przystąpiła do realizacji projektu

Program „Czyste Powietrze”, który realizowane będzie w latach 2018-2029, a jego budżet wynosi 103 mld zł, w tym na wsparcie dotacyjne 63,3 mld zł, a na pożyczki 39,7 mld zł. W ramach programu zakłada się kompleksowe działanie, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomagają chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększają domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym. Program skierowany jest do osób fizycznych będących właścicielami (współwłaścicielami) domów jednorodzinnych (wydzielonych) lokali mieszkalnych. Dotacje są udzielane za pośrednictwem szesnastu Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Wody powierzchniowe

Gmina Bledzew znajduje się w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych JCWPd nr 33, JCWPd nr 40, JCWPd nr 41 i JCWPd nr 59. Podstawową jednostką gospodarki wodnej w myśl polskiego prawa, zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną jest Jednolita Część Wód (JCW). Jednolite części wód dzielimy na: Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP) i Jednolite Części Wód Podziemnych (JCWPd). Informacje na temat stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Bledzew, uzyskane od PGW WP przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 15 Stan JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Bledzew

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód	Status	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
LW 10382	Długie	dobry	-	-	naturalna	niezagrożona
LW 10383	Chycina	dobry	-	-	naturalna	niezagrożona
RW60000187899	Obra od wpływu do Zb. Bledzew do ujścia	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	silnie zmieniona	zagrożona
RW60000187899	Jordanka	co najmniej dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona
RW60002118779	Warta od Kamionki do Obry	słaby	poniżej dobrego	zły	silnie zmieniona	zagrożona
RW60002518789529	Jeziorna	co najmniej dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona
RW600025189629	Lubniewka	co najmniej dobry	dobry	dobry	naturalna	niezagrożona

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bledzew na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027, s. 54.

Na terenie gminy Bledzew położone są częściowo obszary zlewni następujących jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) rzecznych: Kanał Postomski do Lubniewki (PLRW600017189619), Warta od Obry do Noteci (PLRW60002118799), Obra od wpływu do Zb. Bledzew do ujścia (PLRW60000187899), Obra od Paklicy do wpływu do Zb. Bledzew (PLRW6000241878939), Warta od Kamionki do Obry (PLRW60002118779), Lubniewka (PLRW600025189629), Jordanka (PLRW6000171878989), Jeziorna (PLRW60002518789529) oraz jeziornych: Chycina (PLLW10383) i Długie (PLLW10382). Dodatkowo z terenem gminy związane są cztery jednolite części wód podziemne: PLGW600033, PLGW600040, PLGW600041 i PLGW600059 oraz zlewnia bezodpływowa jeziora Głębokiego (PLLW10378). Zgodnie z obowiązującym Planem wszystkie jednolite części wód podziemnych, jezioro Głębokie oraz jcwp rzeczne: Jordanka i Jeziorna są w stanie dobrym, nie posiadają ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego i brak jest dla nich odstępstw od osiągnięcia tego celu. Podobnie niezagrożone i bez odstępstw są jednolite części wód powierzchniowych jeziornych: Chycina i Długie. W odniesieniu do jcwp rzecznych: Kanał Postomski do Lubniewki i Warta od Obry do Noteci w obowiązującym Planie wskazano dla nich zły stan wód, jednak bez zagrożenia osiągnięcia celu środowiskowego. Pozostałe jcwp Obra od wpływu do Zb. Bledzew do ujścia, Obra od wpływu do Zb. Bledzew do ujścia i Warta od Kamionki do Obry są w stanie złym i są zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego. Posiadają odstępstwa czasowe od osiągnięcia tego celu z uwagi na brak możliwości technicznych. Biorąc pod uwagę jednolite części wód podziemnych (jcwpd) jedynie dla PLGW600033 określono stan chemiczny jako słaby, wskazano zagrożenie ryzykiem nieosiągnięcia celu środowiskowego i wyznaczono odstępstwo czasowe z uwagi na zmianę chemizmu tych wód.

W roku 2018 prowadzone były badania stanu wód JCWP, zlokalizowanych w obszarze Gminy Bledzew. Ocena stanu tych wód przedstawiona została poniżej.

Tabela 16 Ocena stanu JCWP Gminy Bledzew w 2018 r.

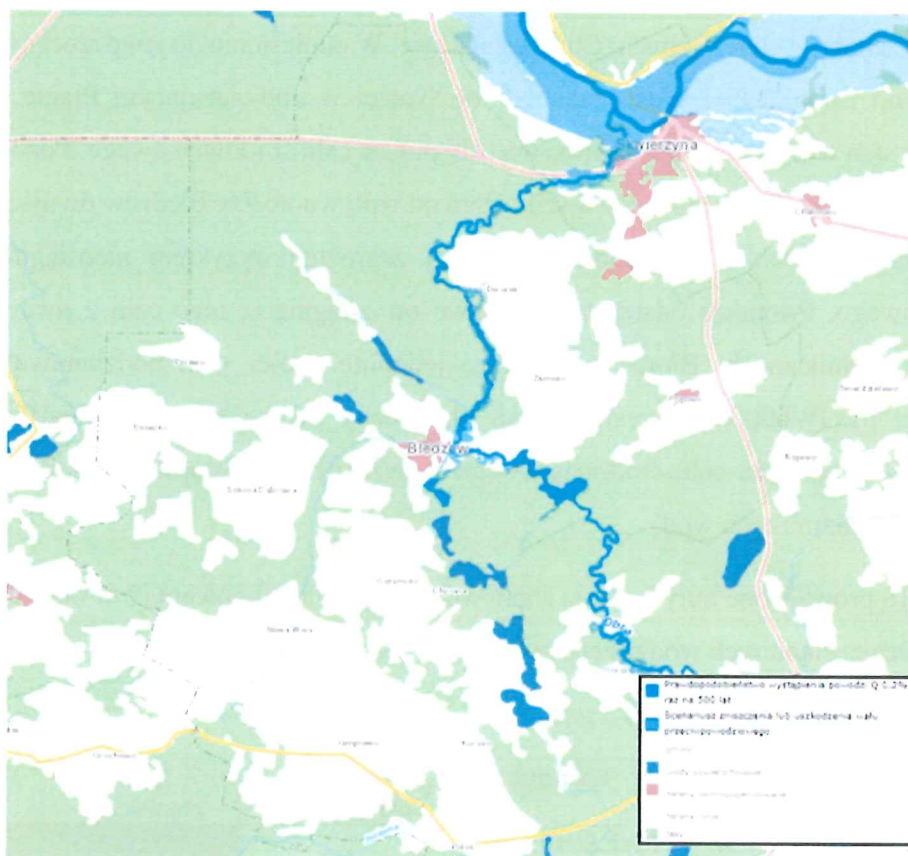
Nazwa JCWP	Ppk	Kod ppk	Potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan wód
Obra od wpływu do Zb. Bledzew do ujścia	Obra - m. Skwierzyna	PL02S0401_0671	-	poniżej dobrego	zły
Jordanka	Jordanka - m. Bledzew	PL02S0401_3956	umiarkowany	-	zły

Jeziorna	Jeziorna - dopływ do jez. Kursko	PL02S0402_1400	-	dobry	-
Lubniewka	Lubniewka - m. Rudnica	PL02S0401_1626	-	poniżej dobrego	zły

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bledzew na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027, s. 55.

Zgodnie z art. 172 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.) na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego przygotowuje się – z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy oraz regiony wodne – plany zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP). Dokumenty te obejmują wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, określone w art. 163 ust. 6 przedmiotowej ustawy, w szczególności działania służące zapobieganiu powodzi, ochronie przed powodzią oraz informacji na temat stanu należytego przygotowania w przypadku wystąpienia powodzi.

Mapa 5 Zagrożenie powodziowe na terenie Gminy Bledzew

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bledzew na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027, s. 56.

Opracowując działania w ramach Strategii Rozwoju Gminy Bledzew na lata 2022-2026 należy uwzględniać tereny obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Tereny te należy zachować

w niezmienionym kształcie i zagospodarowaniu, nie należy wprowadzać nowej zabudowy. Ponadto należy podkreślić, iż każda nowa inwestycja na terenie zagrożonym powodzią, może powodować zmianę przepływu i podpiętrzenie wód powodziowych oraz zmniejszenie retencji wodnej.

Z kolei stopień narażenia obszaru Gminy Bledzew na poszczególne rodzaje suszy przedstawia się następująco.

Tabela 17 Stopień narażenia obszaru Gminy Bledzew na poszczególne rodzaje suszy

Stopień zagrożenia suszą – wg rodzaju suszy			
Atmosferyczna	Rolnicza	Hydrologiczna	Hydrogeologiczna
4	2	2	1
stopień bardzo znaczący	stopień umiarkowany	stopień umiarkowany	stopień mało istotny

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Bledzew na lata 2020 – 2023 z perspektywą na lata 2024 – 2027, s. 57.

Przeciwdziałanie skutkom suszy, zgodnie z art. 183 oraz 185 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r., poz. 624 ze zm.), prowadzi się zgodnie z planem przeciwdziałania skutkom suszy, który uwzględnia podział kraju na obszary dorzeczy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy ma zawierać analizę możliwości powiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych, propozycje budowy lub przebudowy urządzeń wodnych, propozycje niezbędnych zmian w zakresie korzystania z zasobów wodnych oraz zmian naturalnej i sztucznej retencji, jak również katalog działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Proponuje się, aby w dalszym rozwoju Gminy Bledzew uwzględnić działania odnoszące się do adaptacji Gminy do zmian klimatu takie, jak: konieczność zachowania naturalnej zdolności retencyjnej gruntów - czynnika szczególnie istotnego w kontekście kształtowania stanu zasobów wodnych, przeciwdziałania występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacji do zmian klimatu. Należy wskazać działania w zakresie rozwoju tzw. niebieskiej i zielonej infrastruktury w kontekście adaptacji do zmian klimatu oraz działania dotyczące promowania/wsparcia rozwiązań w zakresie zwiększania retencji, w tym zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie prywatnych posesji przy budynkach mieszkalnych i na terenach prywatnych przedsiębiorstw.

Azbest

W ramach ochrony środowiska i realizacji programu *Gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest* od 2015 r. na terenie Gminy realizowane są działania, którego celem jest osiągnięcie wzrostu ilości unieszkodliwionych lub zabezpieczonych odpadów zawierających azbest. Na realizację tego zadania Gmina Bledzew otrzymała dofinansowanie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze. Łącznie w latach 2015-2020 zabezpieczono i unieszkodliwiono 410 910 kg wyrobów zawierających azbest. Szczegółową ilość zewidencjonowanego i zutylizowanego azbestu odnotowano w poszczególnych sołectwach:

Tabela 18 Ilość zewidencjonowanego i zutylizowanego azbestu w Gminie Bledzew

Sołectwo	Azbest zewidencjonowany [kg]	Azbest zutylizowany [kg]
Bledzew	339 346	72 701
Chycina	33 907	19 612
Dębowiec	115 035	65 340
Goruńsko	54 736	9 031
Katarzynki	10 815	0
Kleszczewo	38 970	0
Krzywokleszcz	315	0
Nowa Wieś	73 050	24 255
Osiecko	108 261	36 996
Pniewo	3 540	0
Popowo	177 005	105 605
Sokoła Dąbrowa	78 652	10 432
Stary Dworek	81 020	17 070
Templewo	231 118	40 232
Zemsko	74 601	9 636
RAZEM	1 420 371	410 910

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych z UG

Gospodarka odpadami

Głównym aktem prawnym regulującym gospodarkę odpadami w Polsce jest ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r.²⁰. Najważniejszym celem gospodarki odpadami jest redukcja ilości odpadów u źródła ich powstawania poprzez racjonalne gospodarowanie produktami, materiałami, substancjami oraz wykorzystanie produktów ponownie do tego samego celu, do którego były przeznaczone pierwotnie. W związku z powyższym każdy wytwórca odpadów w pierwszej kolejności zobowiązany jest do podejmowania działań mających na celu zapobieganie powstawania odpadów.

Znowelizowane przepisy odnoszące się do tworzenia systemów organizacyjno-prawnych w zakresie postępowania z odpadami komunalnymi zakładają, że powinny być one dwuszczeblowe. Na poziomie województwa zostały skonstruowane regiony gospodarki odpadami komunalnymi, zaś na szczeblu gminy został zbudowany system w ramach regionu, do którego została ona przyporządkowana. Według Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych (AWPGO), przyjętego uchwałą nr XXIX/449/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r., na terenie województwa lubuskiego wydzielone zostały 4 regiony gospodarki odpadami. Gminy: Lubrza, Skąpe, Szczaniec, Świebodzin i Zbąszynek należą do Regionu wschodniego, natomiast gmina Łagów należy do Regionu centralnego.

²⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 1987 z póź. zm.

